

2026/341

24.2.2026

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2026/341 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Αυγούστου 2025

για τη χορήγηση στη Δημοκρατία της Πολωνίας παρέκκλισης από το άρθρο 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον μηχανισμό ισχύος της Πολωνίας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2025) 5575]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1747 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 64 αυτού,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

- (1) Στις 4 Φεβρουαρίου 2025 η Δημοκρατία της Πολωνίας (στο εξής: Πολωνία) υπέβαλε στην Επιτροπή αίτημα παρέκκλισης (στο εξής: παρέκκλιση) από την απαίτηση του άρθρου 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 (στο εξής: κανονισμός για την ηλεκτρική ενέργεια) σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2β του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια (στο εξής: αίτηση).
- (2) Η αιτούμενη παρέκκλιση θα ισχύει από την 1η Ιουλίου 2025 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.
- (3) Στις 14 Φεβρουαρίου 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε την αίτηση στον ιστότοπό της και κάλεσε τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους έως τις 17 Μαρτίου 2025. Ένα ενδιαφερόμενο μέρος υπέβαλε παρατηρήσεις.
- (4) Η Πολωνία υπέβαλε συμπληρωματικές πληροφορίες στις 28 Φεβρουαρίου, στις 26 Μαρτίου, στις 9, 17 και 25 Απριλίου, στις 5, 7 και 15 Μαΐου και στις 2 Ιουνίου 2025.

2. Ο ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΙΣΧΥΟΣ

- (5) Η αίτηση αφορά τον μηχανισμό ισχύος που εφαρμόζεται επί του παρόντος στην Πολωνία (στο εξής: υφιστάμενος μηχανισμός ισχύος), ο οποίος έλαβε έγκριση κρατικής ενίσχυσης βάσει της απόφασης της Επιτροπής της 7ης Φεβρουαρίου 2018 ⁽³⁾ (στο εξής: απόφαση για την κρατική ενίσχυση). Στην αίτησή της, η Πολωνία επιβεβαίωσε ότι τα κύρια χαρακτηριστικά του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος παρέμειναν αμετάβλητα μετά την έκδοση της απόφασης για την κρατική ενίσχυση. Η παρούσα απόφαση παραπέμπει στην απόφαση για την κρατική ενίσχυση για τη λεπτομερή περιγραφή του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος.
- (6) Οι κύριες αλλαγές στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος μετά την έκδοση της απόφασης για την κρατική ενίσχυση απορρέουν από τις απαιτήσεις του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 4 Ιουλίου 2019, θεσπίζοντας, για πρώτη φορά, λεπτομερείς κανόνες στο παράγωγο δίκαιο της ΕΕ σχετικά με τους μηχανισμούς ισχύος.

⁽¹⁾ ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54.

⁽²⁾ ΕΕ L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>.

⁽³⁾ Απόφαση της Επιτροπής, της 7ης Φεβρουαρίου 2018, σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. SA.46100 (2017/N) — Πολωνία — Planned Polish capacity mechanism (Σχεδιαζόμενος μηχανισμός ισχύος της Πολωνίας).

- (7) Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, το αργότερο από την 1η Ιουλίου 2025, η δυναμικότητα παραγωγής που ξεκίνησε εμπορική παραγωγή πριν από τις 4 Ιουλίου 2019 (στο εξής: υφιστάμενες μονάδες) και εκπέμπει πάνω από 550 gr CO₂ ορυκτής προέλευσης ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας (στο εξής: όριο εκπομπών) και πάνω από 350 kg CO₂ ορυκτής προέλευσης κατά μέσον όρο ετησίως ανά εγκατεστημένη kWe (στο εξής: όριο προϋπολογισμού διοξειδίου του άνθρακα) δεν πρέπει να δεσμεύεται ούτε να λαμβάνει πληρωμές ή δεσμεύσεις για μελλοντικές πληρωμές στο πλαίσιο κάποιου μηχανισμού ισχύος. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για δεσμεύσεις ή συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2019.
- (8) Η Πολωνία έχει ενσωματώσει το όριο εκπομπών στην εθνική της νομοθεσία, εμποδίζοντας τη συμμετοχή υφιστάμενων μονάδων που υπερβαίνουν το όριο εκπομπών σε δημοπρασίες που διεξάγονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019, και έχει καθορίσει τους κανόνες για τον υπολογισμό του ορίου εκπομπών για κάθε μονάδα της αγοράς δυναμικότητας. Κατά συνέπεια, από την 1η Ιουλίου 2025 οι υφιστάμενες μονάδες που υπερβαίνουν το όριο εκπομπών δεν είναι πλέον επιλέξιμες για πληρωμές ή δεσμεύσεις για μελλοντικές πληρωμές στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος, με την επιφύλαξη των δεσμεύσεων ή των συμβάσεων που έχουν συναφθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2019.
- (9) Ο υφιστάμενος μηχανισμός ισχύος είναι μηχανισμός που καλύπτει ολόκληρη την αγορά με τη μορφή υποχρέωσης ισχύος, βάσει της οποίας οι συμμετέχοντες στην αγορά λαμβάνουν σταθερή αμοιβή ισχύος ως αντάλλαγμα για τη διαθεσιμότητα κατά τις εργάσιμες ημέρες μεταξύ 07:00 και 22:00 και κατά τη διάρκεια περιόδων καταπόνησης του συστήματος.
- (10) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση, ο υφιστάμενος μηχανισμός ισχύος είναι ανοικτός σε νέους, ανακαινισμένους και υφιστάμενους παραγωγούς, φορείς απόκρισης ζήτησης και φορείς αποθήκευσης που είναι εγκατεστημένοι στην Πολωνία ή σε γειτονικά κράτη μέλη της ΕΕ. Από τον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος αποκλείονται πάροχοι ισχύος που λαμβάνουν άλλες μορφές στήριξης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 18 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση). Η διασυνοριακή συμμετοχή επιτρέπεται βάσει του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος, όπως καθορίζεται στην ενότητα 2.5 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση. Οι πάροχοι ισχύος που βρίσκονται σε γειτονικές ζώνες μπορούν να συμμετέχουν απευθείας στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος (σύμφωνα με τη λύση-στόχο που ορίζεται στην απόφαση για την κρατική ενίσχυση). Η συμμετοχή αλλοδαπής δυναμικότητας δεν πρέπει να υπερβαίνει το προβλεπόμενο επίπεδο εισαγωγών στην Πολωνία κατά τη διάρκεια συμβάντων καταπόνησης του συστήματος. Η μέγιστη δυναμικότητα εισόδου για διασυνοριακή συμμετοχή για κάθε έτος παράδοσης υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, με βάση την τελευταία εγκεκριμένη έκθεση αξιολόγησης της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (στο εξής: ERAA).
- (11) Οι απαιτήσεις προεπιλογής που ισχύουν για τους παρόχους ισχύος καθορίζονται λεπτομερώς εκ των προτέρων, όπως περιγράφεται στην ενότητα 2.3.2. της απόφασης για την κρατική ενίσχυση.
- (12) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 37 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση, κάθε έτος διεξάγεται δημοπρασία δυναμικότητας για ένα δεδομένο έτος παράδοσης, με πενταετή προθεσμία παράδοσης (στο εξής: κύρια δημοπρασία). Πρόσθετες δημοπρασίες για κάθε τρίμηνο δεδομένου έτους παράδοσης πραγματοποιούνται κατά το έτος που προηγείται της εν λόγω περιόδου παράδοσης (στο εξής: πρόσθετη δημοπρασία). Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, οι κύριες δημοπρασίες και οι πρόσθετες δημοπρασίες αναφέρονται συλλογικά ως «δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής».
- (13) Η μορφή της δημοπρασίας περιγράφεται στην ενότητα 2.4.2 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση. Κάθε δημοπρασία είναι δημοπρασία με τη μέθοδο της φθίνουσας τιμής προσφοράς, με πληρωτέα την τιμή εκκαθάρισης, στην οποία όλες οι επιτυχείσες μονάδες δυναμικότητας λαμβάνουν την ίδια τιμή για την εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων ισχύος. Κατά την έναρξη της δημοπρασίας, ο διενεργών τη δημοπρασία αναγγέλλει μια υψηλή τιμή και οι επιλέξιμοι συμμετέχοντες υποβάλλουν προσφορές, αναφέροντας την ποσότητα ισχύος που προτίθενται να προμηθεύσουν στην τιμή αυτή. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται σε διαδοχικούς γύρους σύμφωνα με προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα. Σε κάθε γύρο, οι μονάδες της αγοράς ισχύος μπορούν να αποσυρθούν από τους επόμενους γύρους υποβάλλοντας προσφορά εξόδου. Η δημοπρασία περατώνεται όταν προσδιοριστεί η χαμηλότερη τιμή στην οποία η ζήτηση ανταποκρίνεται στην προσφορά.
- (14) Η ποσότητα ισχύος που θα παρασχεθεί μέσω δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής καθορίζεται με βάση τη διαδικασία που προβλέπεται στην ενότητα 2.4.1 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση:
- Η ποσότητα ισχύος που θα δημοπρατηθεί βασίζεται στο πρότυπο αξιοπιστίας, το οποίο η πολωνική κυβέρνηση έχει ορίσει σε 3 ώρες αναμενόμενης απώλειας φορτίου (loss of load expectation, στο εξής: LOLE) ετησίως.
 - Η Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς (στο εξής: ΔΣΜ) της Πολωνίας, αξιολογεί διάφορα σενάρια για το επίπεδο της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και την ποσότητα ισχύος που παρέχουν σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που δεν είναι επιλέξιμοι για πληρωμές ισχύος [π.χ. ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (στο εξής: ΑΠΕ) που λαμβάνουν στήριξη βάσει άλλων καθεστώτων στήριξης]. Με βάση την ανάλυση αυτή, ο ΔΣΜ υποβάλλει σύσταση στην κυβέρνηση και στην πολωνική εθνική ρυθμιστική αρχή (στο εξής: ΕΡΑ) σχετικά με την ποσότητα ισχύος που απαιτείται για την τήρηση του προτύπου αξιοπιστίας.

- Οι συστάσεις του ΔΣΜ σχετικά με την ποσότητα ισχύος για την οποία πρέπει να συναφθούν συμβάσεις μέσω δημοπρασιών για την τήρηση του προτύπου αξιοπιστίας επικαιροποιούνται πριν από κάθε δημοπρασία, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τελευταίες εξελίξεις στην προβλεπόμενη ζήτηση, τη σχεδιαζόμενη θέση σε λειτουργία και τον σχεδιαζόμενο παροπλισμό μονάδων δυναμικότητας, το εξελισσόμενο κανονιστικό πλαίσιο και τις συνθήκες της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ποσότητα ισχύος προς προμήθεια σε κάθε δημοπρασία μπορεί να διαφέρει από την ποσότητα που υπολογίστηκε για την προηγούμενη δημοπρασία που καλύπτει την ίδια περίοδο παράδοσης.
 - Η ΕΡΑ προτείνει την επιδιωκόμενη ισχύ στο πλαίσιο της δημοπρασίας (στο εξής: ΕΙΔ) στην κυβέρνηση και γνωμοδοτεί σχετικά με τις τιμές των άλλων παραμέτρων που προτείνονται από τον ΔΣΜ, προτού η κυβέρνηση να λάβει την τελική απόφαση σχετικά με την ποσότητα της ισχύος που θα προμηθευτεί σε κάθε δημοπρασία. Στη συνέχεια, η κυβέρνηση καθορίζει τις παραμέτρους της καμπύλης ζήτησης, όπως ορίζεται στην ενότητα 2.4.1 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση. Η καμπύλη ζήτησης είναι κεκλιμένη καμπύλη με κατώτατη τιμή 0,12 PLN/kW (η χαμηλότερη δυνατή τιμή είναι 0,01 PLN/kW μηνιαίως). Η καμπύλη ζήτησης είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να μειώνεται η προμήθεια ισχύος σε μια δεδομένη δημοπρασία, εάν οι τιμές είναι υψηλές, και αντίστροφα.
- (15) Η διάρκεια των συμβάσεων ισχύος που ανατίθενται μέσω δημοπρασιών εξαρτάται από τις κεφαλαιουχικές δαπάνες (CAPEX) στις οποίες πρέπει να προβούν οι μονάδες της αγοράς ισχύος για την παράδοση της ισχύος τους (αιτιολογική σκέψη 42 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση). Συμφωνίες διάρκειας ενός έτους μπορούν να συνάπτονται με μονάδες της αγοράς ισχύος που δεν προβαίνουν σε σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες (δηλαδή κυρίως υφιστάμενη δυναμικότητα). Οι εν λόγω συμφωνίες μπορούν να ανατίθενται τόσο μέσω κύριων όσο και μέσω πρόσθετων δημοπρασιών.
- (16) Συμφωνίες παροχής ισχύος διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους είναι διαθέσιμες μόνο στους συμμετέχοντες στις κύριες δημοπρασίες. Ειδικότερα:
- α) οι μονάδες με κεφαλαιουχικές δαπάνες άνω των 0,5 εκατ. PLN/MW ($\pm 20\%$) είναι επιλέξιμες για συμφωνίες διάρκειας έως πέντε ετών·
 - β) οι νέες μονάδες με κεφαλαιουχικές δαπάνες άνω των 3 εκατ. PLN/MW ($\pm 20\%$) είναι επιλέξιμες για συμφωνίες διάρκειας έως 15 ετών·
 - γ) οι μονάδες που πληρούν το πρότυπο επιδόσεων εκπομπών των 450 g CO₂/MWh είναι επιλέξιμες για συμφωνίες διάρκειας έως 7 ή 17 ετών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των στοιχείων α) και β) ανωτέρω.
- (17) Σε περίπτωση ισοβαθμίας των προσφορών σε δημοπρασία δυναμικότητας, θα προτιμάται η δυναμικότητα χαμηλότερων εκπομπών (βλέπε αιτιολογική σκέψη 40 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση). Το μέτρο αυτό και αυτό που αναφέρεται στο σημείο γ) ανωτέρω αναφέρονται από κοινού ως «πράσινη προτεραιότητα».
- (18) Στο πλαίσιο πρόσθετων δημοπρασιών, στους παρόχους ισχύος μπορεί να ανατίθενται από μία έως τέσσερις τριμηνιαίες συμβάσεις παροχής ισχύος που κυμαίνονται από 3 έως 12 μήνες.
- (19) Οι υποχρεώσεις ισχύος που προκύπτουν από δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στη δευτερογενή αγορά σύμφωνα με την ενότητα 2.6 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση.
- (20) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 93 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση, οι επιτυγχόντες πάροχοι ισχύος υποχρεούνται να παρέχουν ενέργεια όποτε απαιτείται για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, δηλαδή κατά τη διάρκεια συμβάντων καταπόνησης του συστήματος. Η μη εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων, όπως ορίζεται στην ενότητα 2.7.3 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση.

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ

3.1. Προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2γ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια

- (21) Το άρθρο 64 παράγραφος 2γ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια προβλέπει διαδικασία δημοπρασίας δύο βαθμίδων για την εφαρμογή της παρέκκλισης, η οποία περιλαμβάνει μια διαδικασία δημοπρασίας πρωτογενούς κατανομής και μια διαδικασία συμπληρωματικής δημοπρασίας.

3.1.1. Διαδικασίες δημοπρασίας πρωτογενούς κατανομής (κύριες και πρόσθετες δημοπρασίες)

- (22) Η πρώτη κύρια δημοπρασία πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2018. Η πρώτη πρόσθετη δημοπρασία πραγματοποιήθηκε το 2020. Η Πολωνία αναφέρει ότι έχουν πραγματοποιηθεί οι κύριες δημοπρασίες για τα έτη παράδοσης 2025 έως 2028, όπως και οι πρόσθετες δημοπρασίες για το 2025 και το 2026. Η Πολωνία υποστηρίζει ότι όλες οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής που διενεργούνται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019 για περίοδο παράδοσης που αρχίζει μετά την 1η Ιουλίου 2025 συνιστούν δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής κατά την έννοια του άρθρου 64 παράγραφος 2γ στοιχείο α) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

- (23) Η Πολωνία υποστηρίζει ότι η διοργάνωση δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής για περιόδους παράδοσης που αρχίζουν μετά την 1η Ιουλίου 2025 διασφαλίζει ότι μπορούν να συμμετέχουν μόνο πάροχοι ισχύος που τηρούν το όριο εκπομπών και ότι η συμμετοχή τους μεγιστοποιείται, καθώς δεν αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από παρόχους που δεν τηρούν το όριο εκπομπών. Επιπρόσθετα, η δυναμικότητα χαμηλών εκπομπών μπορεί να επωφεληθεί από την πράσινη πρωμοδότηση. Επίσης, οι συμβάσεις που ανατίθενται στο πλαίσιο δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής, και ιδίως στο πλαίσιο κύριων δημοπρασιών, έχουν πολύ μεγαλύτερη διάρκεια από εκείνες που θα ανατίθεται στο πλαίσιο συμπληρωματικών δημοπρασιών σε περίπτωση χορήγησης της παρέκκλισης.
- (24) Στην αίτησή της, η Πολωνία υποστηρίζει ότι οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής που διενεργήθηκαν και θα διενεργηθούν (*) για τα έτη παράδοσης 2025 έως 2028 δεν θα επιλύσουν τα προβλήματα επάρκειας για τις εν λόγω περιόδους παράδοσης. Υποστηρίζει επίσης ότι, αν δεν χορηγηθεί η παρέκκλιση, οι υφιστάμενες μονάδες παραγωγής που δεν τηρούν το όριο εκπομπών αλλά είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της επάρκειας του συστήματος θα παροπλιστούν λόγω αρνητικής οικονομικής βιωσιμότητας.
- (25) Το εν λόγω πρόβλημα επάρκειας εντοπίστηκε με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επάρκειας των πόρων σε εθνικό επίπεδο (στο εξής: NRAA) του 2024 (*), η οποία χρησιμεύει επίσης ως βάση για την εκτίμηση της συνολικής ποσότητας ισχύος που απαιτείται για την τήρηση του προτύπου αξιοπιστίας (στο εξής: υποχρέωση απαιτούμενης ισχύος, βλ. Πίνακας 1 κατωτέρω).

Πίνακας 1

Πίνακας 5.3 Ισχύς στο πλαίσιο των δημοπρασιών για τη διασφάλιση της τήρησης του προτύπου αξιοπιστίας για τους τελικούς καταναλωτές κατά τα έτη 2025-2028

Περίοδος παράδοσης		Υποχρεώσεις απαιτούμενης ισχύος
Δεύτερο εξάμηνο 2025	MW	24 122
2026	MW	24 872
2027	MW	25 323
2028	MW	25 717

Πηγή: NRAA της Πολωνίας

- (26) Η Πολωνία υποστηρίζει ότι, μετά την αφαίρεση από την υποχρέωση απαιτούμενης ισχύος των ποσοτήτων για τις οποίες έχουν ήδη συναφθεί συμβάσεις (στο εξής: συμβολαιοποιημένες ποσότητες) μέσω των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής για τα έτη παράδοσης που καλύπτονται από την παρέκκλιση (βλ. Πίνακας 2 κατωτέρω), καθώς και άλλων δυναμικότητων που θεωρούνται διαθέσιμες στο σύστημα (π.χ. εκείνες που υποστηρίζονται μέσω άλλων καθεστώτων), εξακολουθεί να υπάρχει κενό. Η ΕΙΔ αντιπροσωπεύει την ποσότητα ισχύος για την οποία πρόκειται να συναφθούν συμβάσεις στο πλαίσιο κάθε δημοπρασίας σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 14 ανωτέρω. Όλες οι τιμές εκφράζονται σε MW.

Πίνακας 2

Έτος	ΕΙΔ (κύρια δημοπρασία)	Συμβολαιοποιημένη ποσότητα κύριας δημοπρασίας	ΕΙΔ (πρόσθετη δημοπρασία α' τριμήνου)	ΕΙΔ (πρόσθετη δημοπρασία β' τριμήνου)	ΕΙΔ (πρόσθετη δημοπρασία γ' τριμήνου)	ΕΙΔ (πρόσθετη δημοπρασία δ' τριμήνου)	Συμβολαιοποιημένη ποσότητα πρόσθετης δημοπρασίας α' τριμήνου	Συμβολαιοποιημένη ποσότητα πρόσθετης δημοπρασίας β' τριμήνου	Συμβολαιοποιημένη ποσότητα πρόσθετης δημοπρασίας γ' τριμήνου	Συμβολαιοποιημένη ποσότητα πρόσθετης δημοπρασίας δ' τριμήνου
2025	2 526	2 367,304	3 520	1 131	500	842	3 144,653	1 142,555	524,569	830,866
2026	7 991	7 188,584	2 450	100	100	5 010	2 022,723	87,524	93,524	2 387,759
2027	6 237	5 379,156	1 909	100	100	1 284	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.
2028	5 791	7 070,951	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.

Πηγή: Υπουργείο Κλίματος και Περιβάλλοντος, Πολωνία

(*) Πρόσθετες δημοπρασίες για τα έτη παράδοσης 2027 και 2028, οι οποίες θα διεξαχθούν το 2026 και το 2027, αντίστοιχα.

(**) PSE SA, Δημοσίευση έκθεσης σύμφωνα με το άρθρο 15 στοιχείο θ) του νόμου για την ενέργεια, <https://www.pse.pl/-/publikacja-raportu-z-gondniet-15-iustawyprawo-energetyczneg?safeargs=696e686572697452656469726563743d747275652672656469726563743d253246686f6d65>.

3.1.2. Συμπληρωματικές δημοπρασίες

- (27) Η Πολωνία προτείνει τη θέσπιση συμπληρωματικών δημοπρασιών στις οποίες να μπορούν να συμμετάσχουν και υφιστάμενες μονάδες που υπερβαίνουν το όριο εκπομπών. Η Πολωνία εξηγεί ότι οι συμπληρωματικές δημοπρασίες για ένα δεδομένο έτος θα διοργανώνονται μόνο όταν η ανάγκη για πρόσθετη δυναμικότητα δικαιολογείται βάσει των αποτελεσμάτων της NRAA και μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) έχουν ολοκληρωθεί η κύρια και οι πρόσθετες δημοπρασίες για τη συγκεκριμένη περίοδο παράδοσης· και
 - β) η κύρια και οι πρόσθετες δημοπρασίες δεν κατάφεραν να εξασφαλίσουν επαρκή ποσότητα ισχύος ώστε να πληρούνται το πρότυπο αξιοπιστίας για μια δεδομένη περίοδο παράδοσης.
- (28) Η Πολωνία εξηγεί ότι, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές για καθένα από τα έτη παράδοσης που καλύπτονται από την αιτούμενη παρέκκλιση, θα διενεργήσει τέσσερις συμπληρωματικές δημοπρασίες για τις ακόλουθες περιόδους παράδοσης: το δεύτερο εξάμηνο του 2025 (εξαμηνιαία σύμβαση) και τα έτη παράδοσης 2026, 2027 και 2028 (ετήσιες συμβάσεις).
- (29) Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει επισκόπηση της διαδικασίας δημοπρασίας δύο επιπέδων και των ετών κατά τα οποία θα πραγματοποιηθεί κάθε δημοπρασία (κύρια, πρόσθετη και συμπληρωματική, εφόσον απαιτείται).

Πίνακας 3

Περίοδος παράδοσης ΣΔ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
2ο εξάμηνο 2025	ΚΔ				ΠΔ	ΣΔ+ΠΠ			
2026		ΚΔ				ΠΔ+ΣΔ	ΠΠ		
2027			ΚΔ				ΠΔ+ΣΔ	ΠΠ	
2028				ΚΔ				ΠΔ+ΣΔ	ΠΠ

 Ministry of Climate and Environment
Republic of Poland

ΚΔ — κύρια δημοπρασία, ΠΔ — πρόσθετη δημοπρασία, ΣΔ — συμπληρωματική δημοπρασία, ΠΠ — περίοδος παράδοσης

Πηγή: Υπουργείο Κλίματος και Περιβάλλοντος, Πολωνία

- (30) Η Πολωνία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η πρώτη συμπληρωματική δημοπρασία (για παράδοση κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2025) πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 2025, με ΕΙΔ 5 444 MW. Η συγκεκριμένη ΕΙΔ επαληθεύτηκε από την ΕΡΑ στην επιστολή της της 14ης Μαΐου 2025. Με βάση τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της δημοπρασίας, επιλέχθηκαν οι ακόλουθες τεχνολογίες: γαιάνθρακα, αερίου, ΑΠΕ, απόκρισης ζήτησης και διασυννοριακής δυναμικότητας, με αποτέλεσμα τη σύναψη συμβάσεων για συνολικές υποχρεώσεις ισχύος 5 050,856 MW. Η Πολωνία επιβεβαίωσε ότι οι συμφωνίες ισχύος που συνήφθησαν στο πλαίσιο των συμπληρωματικών δημοπρασιών δεν θα εκτελεστούν έως ότου να εκδοθεί η παρούσα απόφαση ⁽⁹⁾.
- (31) Η Πολωνία επιβεβαίωσε ότι στις συμπληρωματικές δημοπρασίες εφαρμόζονται οι ίδιοι όροι που ισχύουν και για τις δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής στο πλαίσιο του υφιστάμενου καθεστώτος, όπως περιγράφεται στην ενότητα 2 ανωτέρω, εκτός από τα κριτήρια επιλεξιμότητας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 32), τη συχνότητα των δημοπρασιών (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 28 και 29), τον μαθηματικό τύπο που εφαρμόζεται για τον καθορισμό της ποσότητας ισχύος προς προμήθεια, συμπεριλαμβανομένης της διασυννοριακής δυναμικότητας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 35), και τη διάρκεια της σύμβασης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 28). Τα στοιχεία αυτά έχουν προσαρμοστεί ώστε να συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις του άρθρου 64 παράγραφος 2β του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (32) Πέραν των μονάδων που είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής, υφιστάμενες μονάδες που υπερβαίνουν το όριο εκπομπών επιτρέπεται να συμμετέχουν μόνο σε συμπληρωματικές δημοπρασίες.
- (33) Έως τις 30 Απριλίου του έτους που προηγείται της περιόδου παράδοσης, ο ΔΣΜ είτε ανακοινώνει την ημερομηνία διεξαγωγής της συμπληρωματικής δημοπρασίας είτε, εάν το πρότυπο αξιοπιστίας μπορεί να εκπληρωθεί μέσω της κύριας και των πρόσθετων δημοπρασιών (βάσει της NRAA), επιβεβαιώνει ότι δεν θα πραγματοποιηθεί συμπληρωματική δημοπρασία για τη συγκεκριμένη περίοδο παράδοσης.

⁽⁹⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 6 του πολωνικού νόμου της 24ης Ιανουαρίου 2025 για την τροποποίηση του νόμου σχετικά με την αγορά ισχύος (Επίσημη Εφημερίδα 2025, σημείο 159).

- (34) Η Πολωνία εξηγεί ότι η ΕΡΑ και το υπουργείο Κλίματος και Περιβάλλοντος γνωμοδοτούν σχετικά με την NRAA ή την επικαιροποίησή της. Η γνωμοδότηση αυτή δημοσιεύεται από τον ΔΣΜ και χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό της ποσότητας ισχύος προς προμήθεια στο πλαίσιο της συμπληρωματικής δημοπρασίας για μια δεδομένη περίοδο παράδοσης.
- (35) Σύμφωνα με την Πολωνία, προκειμένου να προσδιοριστεί η κατάλληλη ποσότητα ισχύος που θα αποτελέσει αντικείμενο προμήθειας στο πλαίσιο κάθε συμπληρωματικής δημοπρασίας, ο ΔΣΜ εφαρμόζει τον ακόλουθο τύπο: $EID = \text{συνολικές υποχρεώσεις απαιτούμενης ισχύος (όπως προσδιορίζονται στην NRAA, βλέπε Πίνακας 1 στην αιτιολογική σκέψη 25)} - \text{συμβολαιοποιημένη ισχύς μέσω δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής (κύριας και πρόσθετων)} - \text{δυναμικότητα με εγγυημένα έσοδα (π.χ. ΑΠΕ που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο άλλων καθεστώτων)}$.
- (36) Με βάση τον ανωτέρω τύπο, η Πολωνία εκτιμά την ΕΙΔ για τις συμπληρωματικές δημοπρασίες για το 2025 και το 2026 σε περίπου 5,4 GW και 6,9 GW, αντίστοιχα. Η ΕΙΔ για το 2027 και το 2028 θα υπολογιστεί μετά τη διεξαγωγή των πρόσθετων δημοπρασιών για τα εν λόγω έτη παράδοσης.
- (37) Σύμφωνα με την αίτηση, οι ετήσιες συμβάσεις ισχύος δεν μπορούν να υπερβαίνουν τη διάρκεια της παρέκκλισης και, ως εκ τούτου, δεσμεύσεις για πληρωμές ισχύος θα αναλαμβάνονται μόνο έως το τέλος του 2028.

3.2. Προσδιορισμός του προβλήματος επάρκειας

3.2.1. Το πρότυπο αξιοπιστίας

- (38) Το άρθρο 25 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια απαιτεί από τα κράτη μέλη να διαθέτουν πρότυπο αξιοπιστίας κατά την εφαρμογή μηχανισμών ισχύος, το οποίο αναφέρει «το αναγκαίο επίπεδο ασφάλειας του εφοδιασμού του κράτους μέλους».
- (39) Σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, το πρότυπο αξιοπιστίας πρέπει να καθορίζεται από το κράτος μέλος ή από αρμόδια αρχή εντεταλμένη από το κράτος μέλος μετά από πρόταση της ΕΡΑ. Το πρότυπο αξιοπιστίας πρέπει να βασίζεται στη μεθοδολογία του άρθρου 23 παράγραφος 6 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (40) Το άρθρο 23 παράγραφος 6 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια προβλέπει τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της αξίας της απώλειας φορτίου (value of lost load, στο εξής: VOLL) ⁽⁷⁾, του κόστους νέας εισόδου (cost of new entry, στο εξής: CONE) και του προτύπου αξιοπιστίας (στο εξής: ΠΑ) ⁽⁸⁾.
- (41) Το 2024 το υπουργείο Κλίματος και Περιβάλλοντος της Πολωνίας επανεξέτασε το πρότυπο αξιοπιστίας και το όρισε σε 3 ώρες LOLE ⁽⁹⁾ ετησίως, ποσό που αντιστοιχεί στην τιμή που καθορίζεται στην ενότητα 2.2.1. της απόφασης για την κρατική ενίσχυση. Σύμφωνα με την Πολωνία, το πρότυπο βασίστηκε σε υπολογισμούς που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τη μεθοδολογία ΠΑ που εγκρίθηκε από τον Οργανισμό της ΕΕ για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: ACER) και με τη χρήση των παραμέτρων που υπολογίστηκαν από την ΕΡΑ ⁽¹⁰⁾ και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ERAA) για το 2023 (στο εξής: ERAA 2023). Η απόφαση είναι διαθέσιμη στο κοινό ⁽¹¹⁾.

3.2.2. Αξιολογήσεις της επάρκειας των πόρων

- (42) Το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να παρακολουθούν την επάρκεια των πόρων εντός της επικράτειάς τους με βάση την ERAA που αναφέρεται στο άρθρο 23 του κανονισμού. Συμπληρωματικά προς την ERAA, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβαίνουν σε NRAA σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού.

⁽⁷⁾ Στο άρθρο 2 σημείο 9) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, ως VOLL νοείται η «εκτίμηση, σε EUR/MWh, της μέγιστης τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας που είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν οι πελάτες για να αποφύγουν τη διακοπή λειτουργίας».

⁽⁸⁾ Στις 2 Οκτωβρίου 2020 ο ACER ενέκρινε τη μεθοδολογία υπολογισμού της VOLL (στο εξής: μεθοδολογία VOLL), του CONE (στο εξής: μεθοδολογία CONE) και του προτύπου αξιοπιστίας (στο εξής: μεθοδολογία ΠΑ), οι οποίες αναφέρονται συλλογικά ως «μεθοδολογία των μετρήσεων επάρκειας»: https://acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Decisions_annex/ACER%20Decision%2023-2020%20on%20VOLL%20CONE%20RS%20-%20Annex%20I.pdf.

⁽⁹⁾ Ορίζεται ως ο μέσος αριθμός ωρών ανά έτος κατά τις οποίες η προσφορά αναμένεται να είναι χαμηλότερη από τη ζήτηση υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας του συστήματος.

⁽¹⁰⁾ Η πολωνική ΕΡΑ υπολόγισε τη VOLL σε 80 600 PLN/MWh και το CONE ως εξής: σταθερό CONE ύψους 559 608 PLN/MWh και μεταβλητό CONE ύψους 0 PLN/MWh.

⁽¹¹⁾ Διατίθεται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/1389>.

- (43) Σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 3 και το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (στο εξής: ΕΔΔΣΜ-ηλ) θα πρέπει να αναπτύξει μεθοδολογία με βάση τις αρχές που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, η οποία θα χρησιμοποιείται για την ERAA και κάθε NRAA ⁽¹²⁾. Ενώ η ERAA βασίζεται σ' ένα κεντρικό σενάριο αναφοράς της προβλεπόμενης ζήτησης και προσφοράς, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει και η NRAA, η NRAA μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη επιπρόσθετες ευαισθησίες (βλέπε άρθρο 23 παράγραφος 5 και άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια).
- (44) Στις 2 Μαΐου 2024 ο ACER ενέκρινε την ERAA 2023. Ήταν η πρώτη φορά που εγκρίθηκε επίσημα μια ERAA.
- (45) Στην ERAA 2023 καταρτίζονται μοντέλα για τέσσερα έτη-στόχους (2025, 2028, 2030 και 2033). Τα αποτελέσματα του κεντρικού σεναρίου αναφοράς για την Πολωνία στο πλαίσιο της ERAA 2023 παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 κατωτέρω. Όταν η αναφερόμενη LOLE είναι μικρότερη από 3, θεωρείται ότι πληρούνται το πρότυπο αξιοπιστίας, δηλαδή δεν έχει εντοπιστεί πρόβλημα επάρκειας πόρων. Από τα αποτελέσματα της ERAA 2023 δεν προκύπτουν προβλήματα επάρκειας για τα έτη-στόχους 2025, 2028 και 2030. Ωστόσο, σημειώνεται υπέρβαση του προτύπου αξιοπιστίας για το 2033. Εν κατακλείδι, στην ERAA 2023 εντοπίζεται πρόβλημα επάρκειας στην Πολωνία μόνο για το έτος-στόχο 2033.

Πίνακας 4

Αποτελέσματα της ERAA 2023 όσον αφορά την επάρκεια, LOLE ⁽¹³⁾

Αξιολόγηση	2025	2028	2030	2033
Πρότυπο αξιοπιστίας της Πολωνίας	3,0	3,0	3,0	3,0
ERAA 2023	0,1	1,8	2,5	8,5

- (46) Στις 7 Απριλίου 2025 ο ΕΔΔΣΜ-ηλ υπέβαλε στον ACER την πρότασή του για την ERAA 2024 ⁽¹⁴⁾. Μετά την υποβολή, ο ACER ξεκίνησε την επανεξέταση του σχεδίου ERAA 2024 σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (47) Μολονότι η ERAA 2024 βρίσκεται ακόμη σε στάδιο επανεξέτασης και υπόκειται σε έγκριση ή τροποποίηση από τον ACER, εντοπίζεται σ' αυτήν πρόβλημα επάρκειας για όλα τα έτη-στόχους που καλύπτονται από την παρέκκλιση (2025 έως 2028), μολονότι το μέγεθος του προβλήματος είναι μικρότερο από εκείνο που προσδιορίζεται στην NRAA, όπως φαίνεται στον Πίνακα 5 κατωτέρω.

Πίνακας 5

Αποτελέσματα της ERAA 2024 όσον αφορά την επάρκεια, LOLE

Αξιολόγηση	2026	2028	2030	2035
Πρότυπο αξιοπιστίας της Πολωνίας	3,0	3,0	3,0	3,0
ERAA 2024	3,9	13,7	9,2	9,8

⁽¹²⁾ Στις 2 Οκτωβρίου 2020 ο ACER ενέκρινε τη μεθοδολογία για την ERAA (στο εξής: μεθοδολογία ERAA) σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Βλέπε την απόφαση του ACER σχετικά με τη μεθοδολογία ERAA στη διεύθυνση https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions_annex/ACER%20Decision%2024-2020%20on%20ERAA%20-%20Annex%20I_1.pdf.

⁽¹³⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.entsoe.eu/eraa/2023/>.

⁽¹⁴⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.entsoe.eu/eraa/2024/>.

- (48) Η NRAA περιλαμβάνει ένα κεντρικό σενάριο αναφοράς χωρίς νέες συμβάσεις στο πλαίσιο μηχανισμού ισχύος (το οποίο αναφέρεται ως το «βασικό σενάριο» στην πολωνική NRAA) και ένα σενάριο με νέες συμβάσεις στο πλαίσιο μηχανισμού ισχύος (στο εξής: σενάριο με μηχανισμό ισχύος). Το δεύτερο αυτό σενάριο περιλαμβάνει την προμήθεια ισχύος στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος, μέσω συμπληρωματικών δημοπρασιών και μέσω άλλων μηχανισμών, όπως μελλοντικών μηχανισμών ισχύος. Η NRAA καταρτίζει μοντέλα για 16 έτη-στόχους (από το 2025 έως το 2040). Το βασικό σενάριο είναι το σενάριο που έχει σημασία για να αποδειχθεί η ύπαρξη προβλημάτων επάρκειας. Στη γνώμη του ACER σχετικά με την NRAA (βλέπε αιτιολογική σκέψη 51 κατωτέρω), γίνεται σύγκριση του εν λόγω σεναρίου με το κεντρικό σενάριο αναφοράς της ERAA 2023, καθώς αντιπροσωπεύει αντίστοιχη και συγκρίσιμη προσέγγιση με το κεντρικό σενάριο αναφοράς της ERAA 2023, το οποίο, ομοίως, δεν περιλάμβανε νέες συμβάσεις στο πλαίσιο μηχανισμού ισχύος.
- (49) Τα αποτελέσματα της NRAA της Πολωνίας για τη LOLE και την αναμενόμενη μη εξυπηρετούμενη ενέργεια (expected energy not served, στο εξής: EENS) σύμφωνα με το βασικό σενάριο παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.

Πίνακας 6

Αποτελέσματα της NRAA

Έτος		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
LOLE	ώρες/έτος	7,6	40,8	50,2	33,3	20,5	9,6	6,6	14,3	15,0	14,4	10,9	10,8	12,5	10,4	5,8	14,2
EENS	GWh/έτος	5,8	40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	25,3	23,3	13,5	33,6

Πηγή: Συλλογή δεδομένων της PSE για την προετοιμασία της NRAA

- (50) Τα αποτελέσματα της NRAA στο πλαίσιο του βασικού σεναρίου δείχνουν υψηλότερη LOLE από τα αποτελέσματα της ERAA 2023 και για τα τέσσερα εξεταζόμενα έτη-στόχους (2025, 2028, 2030 και 2033). Ειδικότερα, σημειώνεται υπέρβαση του προτύπου αξιοπιστίας σε όλα τα έτη που μοντελοποιούνται στο βασικό σενάριο της NRAA.

3.2.3. Γνώμη του ACER σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια

- (51) Η Πολωνία υπέβαλε την πολωνική NRAA στον ACER για γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Δεδομένου ότι ο ACER ενέκρινε ERAA για πρώτη φορά το 2024 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 44 ανωτέρω), το άρθρο 24 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, το οποίο απαιτεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν τις οικείες NRAA στον ACER για γνωμοδότηση σε περιπτώσεις αποκλίσεων μεταξύ της NRAA και της ERAA, δεν ίσχυε, εκ των πραγμάτων, κατά τα προηγούμενα έτη.
- (52) Στις 3 Φεβρουαρίου 2025 ο ACER εξέδωσε γνώμη που περιλάμβανε συστάσεις σχετικά με την NRAA της Πολωνίας ⁽¹⁵⁾. Στη γνώμη του, ο ACER εξήγησε ότι οι διαφορές μεταξύ της NRAA της Πολωνίας και της ERAA 2023 ήταν δικαιολογημένες όσον αφορά τις παραδοχές σχετικά με τους πόρους ισχύος, αλλά δεν ήταν δικαιολογημένες όσον αφορά τις παραδοχές σχετικά με τις διαζωνικές ανταλλαγές. Όσον αφορά τη διαφορά στα μοντέλα που καταρτίστηκαν για τους πόρους ισχύος, ο ACER δεν μπόρεσε να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με το κατά πόσον η διαφορά ήταν δικαιολογημένη.
- (53) Στη γνώμη του, ο ACER διατύπωσε τις ακόλουθες συστάσεις:
- όσον αφορά τις παραδοχές σχετικά με τις διαζωνικές ανταλλαγές, οι παραδοχές για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές θα πρέπει να βελτιωθούν στην NRAA της Πολωνίας, ώστε να αντικατοπτρίζεται καλύτερα η λειτουργία της διασυνδεδεμένης ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Για παράδειγμα, θα πρέπει να καταρτιστούν μοντέλα για τις αλλοδαπές ζώνες προσφοράς και περιφέρειες με βάση τα σύνολα δεδομένων που είναι διαθέσιμα στην ERAA·
 - όσον αφορά τις παραδοχές σχετικά με τους πόρους ισχύος, θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιούνται στην ERAA οι ίδιες ειδικές εθνικές δαπάνες που χρησιμοποιούνται στην NRAA·

⁽¹⁵⁾ Γνώμη αριθ. 1/2025 του ACER της 3ης Φεβρουαρίου 2025 σχετικά με τις διαφορές μεταξύ της αξιολόγησης της επάρκειας των πόρων σε εθνικό επίπεδο της Πολωνίας και της αξιολόγησης της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο του 2023.

- γ) όσον αφορά τη μοντελοποίηση των πόρων ισχύος, η αξιολόγηση της οικονομικής βιωσιμότητας (στο εξής: AOB) θα πρέπει να επικαιροποιηθεί ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα μελλοντικά έσοδα και οι μελλοντικές δαπάνες. Ο ACER συνιστά, ειδικότερα, να υπάρξει περαιτέρω σαφήνεια σχετικά με τα οικονομικά αποτελέσματα της AOB και να τεκμηριωθεί η παραδοχή ότι δεν θα εισέλθει στο πολωνικό σύστημα επιπρόσθετη απόκριση ζήτησης ή αποθήκευση πέραν της συμβολαιοποιημένης ισχύος στο πλαίσιο του μηχανισμού ισχύος.

3.2.4. Έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια

- (54) Το άρθρο 24 παράγραφος 3 τελευταίο εδάφιο του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια ορίζει ότι ο φορέας που είναι αρμόδιος για την NRAA πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη του ACER και, εφόσον απαιτείται, να τροποποιεί την αξιολόγησή του. Εάν αποφασίσει να μη λάβει πλήρως υπόψη τη γνώμη του ACER, ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την NRAA πρέπει να δημοσιεύσει έκθεση με λεπτομερή αιτιολόγηση.
- (55) Στις 22 Απριλίου 2025 ο ΔΣΜ της Πολωνίας δημοσίευσε έκθεση σε απάντηση στη γνώμη του ACER σχετικά με τις διαφορές μεταξύ της NRAA και της ERAA 2023 ⁽¹⁶⁾. Στην έκθεσή του, ο ΔΣΜ της Πολωνίας διατύπωσε τα ακόλουθα σημεία.
- Όσον αφορά τις διαφορές στις παραδοχές για τις διαζωνικές ανταλλαγές, η απλουστευμένη προσέγγιση που εφαρμόζεται στην περιφερειακή μοντελοποίηση έχει περιορισμένο αντίκτυπο στα αποτελέσματα της NRAA. Η NRAA εφαρμόζει μια προσέγγιση όσον αφορά τις παραδοχές για τις εισαγωγές η οποία συνάδει με τη μεθοδολογία για τη διασυννοριακή συμμετοχή [άρθρο 26 παράγραφος 11 στοιχείο α) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια] ⁽¹⁷⁾. Η απόκλιση στις παραδοχές για τις εξαγωγές δικαιολογείται από το γεγονός ότι η Πολωνία είναι κατά κύριο λόγο ζώνη προσφοράς στην οποία εισάγεται ενέργεια και ότι η μοντελοποίηση των εξαγωγών στο πλαίσιο της NRAA απλώς θα μείωνε τις περικοπές των ΑΠΕ χωρίς να ενισχύσει την οικονομική βιωσιμότητα των υφιστάμενων μονάδων. Κατά συνέπεια, οι παραδοχές της NRAA σχετικά με τις εξαγωγές δεν επηρεάζουν το μείγμα δυναμικότητας ούτε μεταβάλλουν σημαντικά τους κινδύνους επάρκειας.
 - Η απόκλιση στις παραδοχές σχετικά με τους πόρους ισχύος οφείλεται στο διαφορετικό χρονοδιάγραμμα συλλογής στοιχείων για τις δύο μελέτες (το πρώτο εξάμηνο του 2024 για την NRAA και το τέλος του 2022 για την ERAA 2023).
 - Όσον αφορά τις διαφορές στη μοντελοποίηση των πόρων ισχύος, οι υπολογισμοί της AOB στην NRAA αποτελούν ακριβέστερη και πιο αντιπροσωπευτική προσέγγιση σε σύγκριση με εκείνη που χρησιμοποιείται στην ERAA. Όσον αφορά την απόκλιση στις παραδοχές για την απόκριση ζήτησης και την αποθήκευση, ο ΔΣΜ της Πολωνίας δηλώνει ότι οι υπολογισμοί του δεν δείχνουν να υπάρχουν επενδυτικές αποφάσεις για αποθήκευση πριν από το 2029 και ότι ανάπτυξη της αποθήκευσης με γνώμονα την αγορά αναμένεται από το 2036 και μετά. Όσον αφορά την απόκριση ζήτησης, ο ΔΣΜ της Πολωνίας εξηγεί ότι, σε αντίθεση με την ERAA 2023, η NRAA καταρτίζει επίσης μοντέλα της σιωπηρής απόκρισης ζήτησης. Η απόκλιση στα πρότυπα προγραμματισμένης συντήρησης των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής συμβαδίζει περισσότερο με τις παρατηρήσεις της πραγματικής κατάστασης από ό,τι τα πρότυπα που λαμβάνονται υπόψη στην ERAA 2023.

3.3. Έκθεση που συνοδεύει την αιτούμενη παρέκκλιση

- (56) Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2δ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, η αίτηση παρέκκλισης πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει:
- α) εκτίμηση των επιπτώσεων της παρέκκλισης όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στη μετάβαση προς την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, την αυξημένη ευελιξία, την αποθήκευση ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση και την απόκριση ζήτησης·
 - β) σχέδιο με ορόσημα για τη μετάβαση από τη συμμετοχή της δυναμικότητας παραγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 2β σε μηχανισμούς ισχύος έως την ημερομηνία λήξης της παρέκκλισης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίου για την προμήθεια της αναγκαίας δυναμικότητας αντικατάστασης σύμφωνα με την ενδεικτική εθνική πορεία για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αξιολόγησης των επενδυτικών φραγμών που προκαλούν την έλλειψη επαρκών προσφορών στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών που αναφέρεται στην παράγραφο 2γ στοιχείο α).

⁽¹⁶⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση https://www.pse.pl/documents/20182/51490/250422_Opinion_response.pdf.

⁽¹⁷⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2036-2020%20on%20cross-border%20participation_XBP%20CM_0.pdf.

3.3.1. Επιπτώσεις στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

- (57) Η Πολωνία συγκρίνει τα δύο σενάρια που παρουσιάζονται στην NRAA (βλέπε αιτιολογική σκέψη 48 ανωτέρω) για να αξιολογήσει τον αντίκτυπο της θέσπισης παρέκκλισης με τη μορφή συμπληρωματικών δημοπρασιών στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.
- (58) Η Πολωνία εξηγεί ότι η κύρια διαφορά μεταξύ των δύο σεναρίων είναι ότι η ποσότητα της μη εξυπηρετούμενης ενέργειας είναι σημαντικά υψηλότερη στο βασικό σενάριο από ό,τι στο σενάριο με τον μηχανισμό ισχύος. Στον Πίνακα 7 που ακολουθεί γίνεται σύγκριση των τιμών μη εξυπηρετούμενης ενέργειας στα δύο σενάρια της NRAA.

Πίνακας 7

Τιμές μη εξυπηρετούμενης ενέργειας στα δύο σενάρια της NRAA

Έτος		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Βασικό σενάριο	GW/έτος	5,8	40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	25,3	23,3	13,5	33,6
Σενάριο με MI	GW/έτος	1,8	2,1	3,2	2,4	3,6	2,2	2,9	3,8	2,1	4,3	3,8	6,4	10,2	5,1	8,7	4,0

Πηγή: Συλλογή δεδομένων της PSE για την προετοιμασία της NRAA

- (59) Η Πολωνία εκτιμά ότι, βραχυπρόθεσμα, η εφαρμογή της παρέκκλισης ενδέχεται να επιφέρει ελαφρά αύξηση των εκπομπών CO₂ (κατά 0,2-0,3 % των εκπομπών του ενεργειακού τομέα) κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρέκκλιση (2025-2028). Η Πολωνία εξηγεί ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, στο σενάριο με τον μηχανισμό ισχύος, επιτυγχάνεται το πρότυπο αξιοπιστίας, με αποτέλεσμα λιγότερη μη εξυπηρετούμενη ενέργεια απ' ό,τι στο βασικό σενάριο, καθώς μονάδες έντασης εκπομπών θα είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε συμπληρωματικές δημοπρασίες για την εκπλήρωση του προτύπου αξιοπιστίας. Η Πολωνία υποστηρίζει ότι, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, λόγω της προθεσμίας παράδοσης, δεν είναι δυνατόν να τεθούν σε λειτουργία μεγάλες ποσότητες νέων θερμικών μονάδων με χαμηλότερες εκπομπές, όπως αεριοστρόβιλοι ανοικτού κυκλώματος (OCGT) /αεριοστρόβιλοι συνδυασμένοι κύκλου (CCGT), οι οποίες θα μείωναν τις εν λόγω πρόσθετες εκπομπές.
- (60) Ο Πίνακας 8 παρουσιάζει σύγκριση των εκπομπών CO₂ με βάση δεδομένα από τον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας όσον αφορά τις εκπομπές από συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΠΗΘ) στο πλαίσιο των δύο σεναρίων της NRAA.

Πίνακας 8

Έτος			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
A	Βασικό σενάριο	Mt	99,3	92,6	84,2	75,9	68,7	62,2	51,7	47,3	44,3	41,4	38,9	34,8	34,1	32,3	31,9	30,4
B	Σενάριο με μηχανισμό ισχύος	Mt	99,5	92,9	84,8	76,1	68,7	62,4	51,7	47,5	43,5	40,3	38,3	34,3	33,4	31,7	31,3	29,9
Γ = B - A	Διαφορά	Mt	0,2	0,3	0,5	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1	-0,9	-1,1	-0,6	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7	-0,5

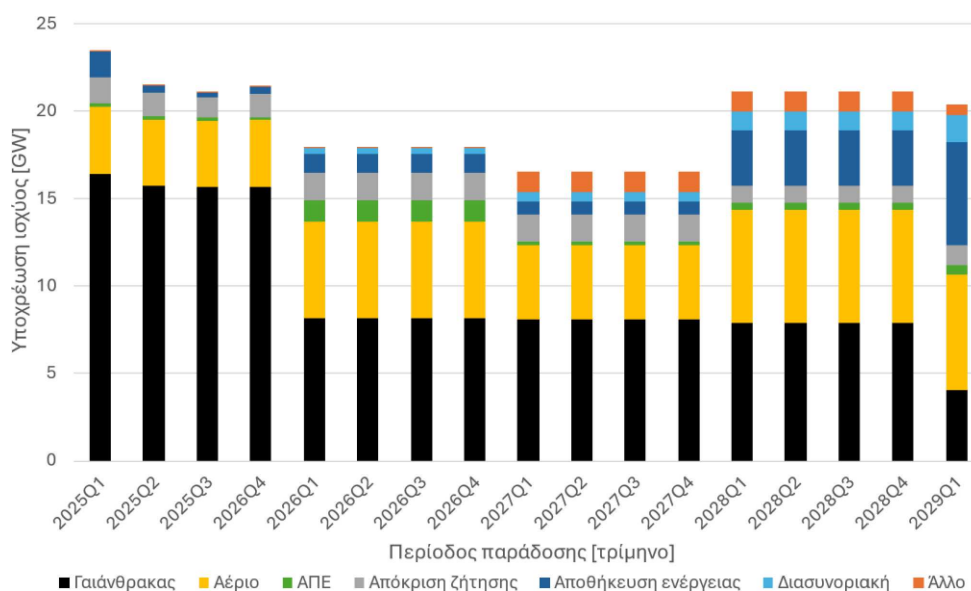
Πηγή: Συλλογή δεδομένων της PSE για την προετοιμασία της NRAA

- (61) Η Πολωνία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παρέκκλιση θα έχει πολύ περιορισμένο αντίκτυπο στις εκπομπές στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε κεντρικά καταμερισμένες μονάδες παραγωγής, δεδομένου ότι ο όγκος των μονάδων που καλύπτονται από την παρέκκλιση οι οποίες είναι δυνητικά επιλέξιμες για συμβάσεις ισχύος μέσω συμπληρωματικών δημοπρασιών θα περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο. Από την άλλη πλευρά, όπως περιγράφεται λεπτομερώς στην ενότητα 3.3.2. κατωτέρω, η Πολωνία υποστηρίζει ότι η παρέκκλιση θα δημιουργήσει σταθερότερες συνθήκες στην αγορά για επενδυτικές αποφάσεις σχετικά με την απόκριση ζήτησης, την αποθήκευση και τις ΑΠΕ, διευκολύνοντας έτσι την ταχύτερη μείωση των εκπομπών τα επόμενα έτη (και μεσοπρόθεσμα). Για τον λόγο αυτό, η Πολωνία υποστηρίζει επίσης ότι, στο βασικό σενάριο, τα επίπεδα εκπομπών είναι υψηλότερα κατά τα έτη από το 2033 έως το 2040, λόγω των λιγότερο ευνοϊκών συνθηκών της αγοράς για νέες επενδύσεις.

3.3.2. Επιπτώσεις στην ενεργειακή μετάβαση

- (62) Η Πολωνία χρησιμοποιεί τα δύο σενάρια που παρουσιάζονται στην NRAA (βλέπε αιτιολογική σκέψη 48 ανωτέρω) και ως βάση για την αξιολόγηση του αντίκτυπου της παρέκκλισης στους στόχους ενεργειακής μετάβασης, δηλαδή τη μετάβαση προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αυξημένη ευελιξία, την αποθήκευση ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση και την απόκριση ζήτησης.
- (63) Αυτή η συγκριτική ανάλυση δείχνει ότι η παρέκκλιση μπορεί να διατηρήσει προσωρινά ελαφρώς υψηλότερο όγκο μονάδων παραγωγής υψηλότερων εκπομπών. Ωστόσο, σύμφωνα με την Πολωνία, μεσοπρόθεσμα —κατά τη δεκαετία του 2030— η σταδιακή κατάργηση των μονάδων υψηλών εκπομπών θα επιταχυνθεί στο σενάριο με τον μηχανισμό ισχύος σε σύγκριση με το βασικό σενάριο.
- (64) Σύμφωνα με την Πολωνία, η εφαρμογή της παρέκκλισης θα ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης του προτύπου αξιοπιστίας και θα μειώσει την αστάθεια των τιμών. Αυτό θα δημιουργήσει πιο σταθερές και προβλέψιμες συνθήκες αγοράς, οι οποίες θα ενισχύσουν τις επενδύσεις σε ευέλικτη δυναμικότητα, όπως αποθήκευση και νέες μονάδες με δυνατότητα μεταφοράς ενέργειας, ισχύ ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ηλεκτροκίνηση, με τελικό αποτέλεσμα οι μονάδες γαιάνθρακα να μην είναι πλέον απαραίτητες για την τήρηση του προτύπου αξιοπιστίας. Η Πολωνία ισχυρίζεται επίσης ότι, αν δεν χορηγηθεί η παρέκκλιση, οι υφιστάμενες μονάδες με δυνατότητα μεταφοράς ενέργειας και ευέλικτες μονάδες (δηλαδή οι μονάδες απόκρισης ζήτησης και αποθήκευσης ενέργειας) θα πρέπει να λειτουργούν πολύ συχνά και ενδέχεται να μην είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει των υφιστάμενων κανόνων για τους μηχανισμούς ισχύος σ' ένα εξαιρετικά ανεπαρκές σύστημα, με κίνδυνο επιβολής κυρώσεων. Αυτό θα αποθαρρύνει τις επενδύσεις σε καθαρές ευέλικτες τεχνολογίες και τη συμμετοχή τους στην αγορά ισχύος.
- (65) Το Διάγραμμα 1 και ο Πίνακας 9 στη συνέχεια παρουσιάζουν τις τεχνολογίες που θα αναπτυχθούν από τις μονάδες που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος μέσω δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής για περίοδο παράδοσης έως το 2029.

Διάγραμμα 1

Πίνακας 9

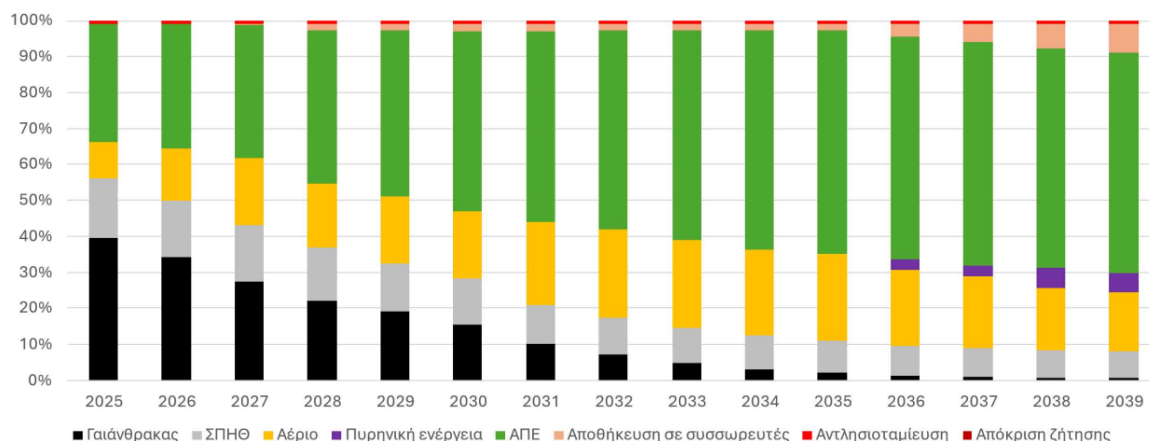
	Γαϊάνθρακας	Αέριο	ΑΠΕ	Απόκριση ζήτησης	Αποθήκευση ενέργειας	Διασυνοριακή	Άλλο
2025Q1	16,37	3,91	0,18	1,45	1,53	0,00	0,05
2025Q2	15,70	3,83	0,18	1,36	0,36	0,00	0,05
2025Q3	15,65	3,82	0,16	1,18	0,28	0,00	0,05
2025Q4	15,65	3,83	0,18	1,32	0,43	0,00	0,05
2026Q1	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2026Q2	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2026Q3	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2026Q4	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2027Q1	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2027Q2	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2027Q3	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2027Q4	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2028Q1	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2028Q2	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2028Q3	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2028Q4	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2029Q1	4,05	6,60	0,57	1,11	5,87	1,58	0,58

Πηγή: Υπουργείο Κλίματος και Περιβάλλοντος, Πολωνία

- (66) Η NRAA περιλαμβάνει παραδοχές για την περίοδο 2025-2040 σχετικά με την ανάπτυξη των ΑΠΕ, λύσεων αποθήκευσης ενέργειας, πηγών ενέργειας με δυνατότητα μεταφοράς που χρησιμοποιούν καύσιμα χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών, εγκαταστάσεων απόκρισης ζήτησης, της ηλεκτροκίνησης και άλλων τομέων. Η προβλεπόμενη ανάπτυξη τους αυξάνεται σημαντικά με την πάροδο του χρόνου στο σενάριο με τον μηχανισμό ισχύος, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2 κατωτέρω, ενώ το μερίδιο του γαιάνθρακα μειώνεται σημαντικά μετά τη λήξη ισχύος της παρέκκλισης (από 40 % το 2025 σε 20 % το 2029). Κατά τα επόμενα έτη, το μερίδιο της ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα στην αγορά μειώνεται περαιτέρω. Αυτό οφείλεται επίσης στη λήξη μακροπρόθεσμων συμβάσεων που έχουν συναφθεί με εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με καύση άνθρακα στο πλαίσιο του μηχανισμού ισχύος πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2019 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 7 ανωτέρω).

Διάγραμμα 2

Μερίδιο τεχνολογιών στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο σενάριο με τον μηχανισμό ισχύος ⁽¹⁸⁾

⁽¹⁸⁾ Η δυναμικότητα γαιάνθρακα στο μείγμα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μετά τη λήξη ισχύος της παρέκκλισης είναι υφιστάμενη δυναμικότητα για την οποία έχουν συναφθεί πολυετείς συμβάσεις πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2019 στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος.

3.3.3. Αξιολόγηση των επενδυτικών φραγμών

- (67) Τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2024 το υπουργείο Κλίματος και Περιβάλλοντος της Πολωνίας διεξήγαγε έρευνα μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁹⁾ για να αξιολογήσει τις απόψεις τους σχετικά με τον βαθμό ανάπτυξης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τη λειτουργία της αγοράς ισχύος.
- (68) Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, το υπουργείο προσδιόρισε, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους φραγμούς και τομείς που πρέπει να εξεταστούν για ενδεχόμενη αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου:
- αλλαγές με σκοπό την αύξηση της ευελιξίας στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων της προώθησης υπηρεσιών ευελιξίας, συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης και υπηρεσιών εξισορρόπησης συστήματος και της καλύτερης ενσωμάτωσης των ΑΠΕ·
 - στο πλαίσιο της λειτουργίας της χονδρεμπορικής αγοράς, έλλειψη μέτρων για τη διασφάλιση κατάλληλου περιθωρίου στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας και για την προστασία των τελικών πελατών από τις υψηλές τιμές ενέργειας.
- (69) Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, η διαδικασία διοικητικής έγκρισης επενδύσεων σε υποδομές δικτύου είναι χρονοβόρα και πολύπλοκη. Η έλλειψη αποδοχής από το κοινό δημιουργεί αδικαιολόγητα εμπόδια στις επενδύσεις σε υποδομές. Απαιτείται εξωτερικό κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένης χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια, ώστε να μπορούν οι επενδυτές να αποφασίσουν να ξεκινήσουν επενδύσεις, καθώς το κόστος των έργων στον τομέα της ενέργειας εξακολουθεί να αυξάνεται.
- (70) Το 2024 η ΕΡΑ της Πολωνίας διεξήγαγε έρευνα για τη συλλογή απόψεων συμμετεχόντων στην αγορά ενέργειας και τη συγκέντρωση προτάσεων για ενδεχόμενες αλλαγές στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος της Πολωνίας. Στα αποτελέσματα της έρευνας προσδιορίστηκαν διάφοροι παράγοντες που ενδέχεται να επηρεάσουν τα αποτελέσματα των δημοπρασιών της αγοράς ισχύος για τις περιόδους παράδοσης που αρχίζουν μετά την 1η Ιουλίου 2025. Πρόκειται για τους εξής:
- περιορισμένη ικανότητα εξασφάλισης χρηματοδότησης από τις χρηματοπιστωτικές αγορές για τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων παραγωγής και την ανάπτυξη νέων μονάδων παραγωγής που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα·
 - ο σημαντικός αντίκτυπος των παγκόσμιων εξελίξεων, όπως της πανδημίας COVID-19 και των γεωπολιτικών συνθηκών (διαταραχές στον εφοδιασμό ημιτελών προϊόντων, υλικών και πρώτων υλών από περιοχές που πλήττονται από απειλές εχθροπραξιών ή τρομοκρατίας) και οι μακροοικονομικές προκλήσεις (μια σταδιακά επιδεινούμενη κρίση και απότομες αυξήσεις του πληθωρισμού), οι οποίες επηρέασαν αρνητικά το κόστος άντλησης κεφαλαίων·
 - οι πολύπλοκες και χρονοβόρες διοικητικές διαδικασίες που σχετίζονται με την έκδοση αποφάσεων σχετικά με την τοποθεσία εγκατάστασης και τους περιβαλλοντικούς όρους, καθώς και οικοδομικών αδειών.
- (71) Κατά την άποψη της Πολωνίας, οι ισχύοντες κανόνες της αγοράς και το πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος δεν εμποδίζουν την ανάπτυξη της αποθήκευσης και της απόκρισης ζήτησης στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος. Ο πρωταρχικός παράγοντας που επηρεάζει την ανάπτυξη αυτών των ικανοτήτων είναι, κατά την άποψη της Πολωνίας, η οικονομική βιωσιμότητα των μονάδων τους. Τα τρέχοντα και τα προβλεπόμενα έσοδα από την αγορά ενέργειας και τις επικουρικές υπηρεσίες δεν φαίνονται επαρκή για την κάλυψη του κόστους και τη διασφάλιση ικανοποιητικού περιθωρίου κέρδους.

3.3.4. Σχέδιο μετάβασης από τη συμμετοχή δυναμικότητας που εκπέμπει περισσότερο από το όριο εκπομπών σε μηχανισμούς ισχύος

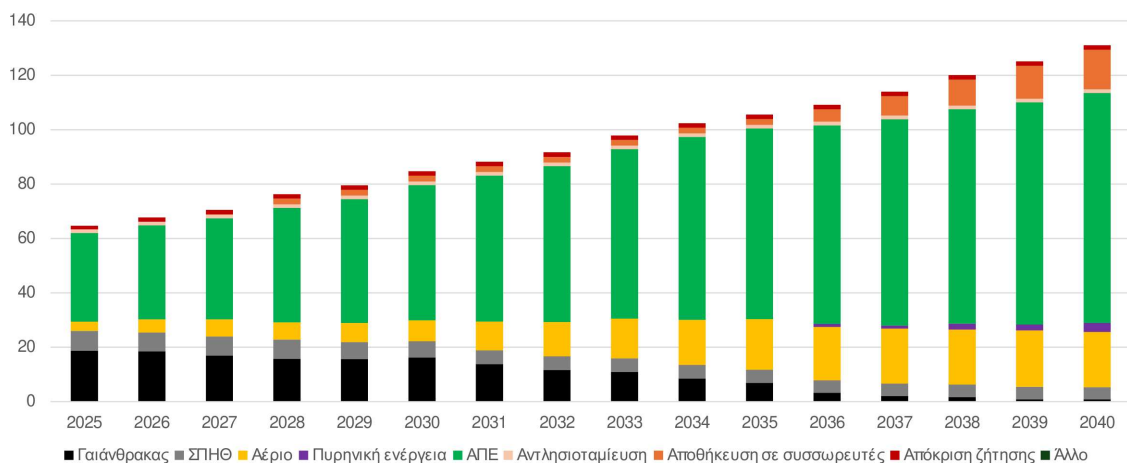
- (72) Όπως απαιτείται από το άρθρο 64 παράγραφος 2δ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, η αίτηση συνοδεύεται από σχέδιο με ορόσημα για τη μετάβαση από τη συμμετοχή του γαιάνθρακα στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος έως την ημερομηνία λήξης της αιτούμενης παρέκκλισης, συμπεριλαμβανομένου σχεδίου για την προμήθεια της αναγκαίας δυναμικότητας αντικατάστασης. Στα εν λόγω έγγραφα, η Πολωνία προτείνει επίσης μέτρα για την αντιμετώπιση των κανονιστικών και επενδυτικών φραγμών που προσδιορίζονται στις αιτιολογικές σκέψεις 67 έως 71.

⁽¹⁹⁾ Η Πολωνία σημειώνει ότι η έρευνα απευθυνόταν σ' όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά. Συμμετείχαν περισσότερες από 120 οντότητες, οι οποίες εκπροσωπούσαν παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, προμηθευτές, φορείς εκμετάλλευσης, φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών) και άλλους.

- (73) Για τους λόγους που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 59 και 64 ανωτέρω, η Πολωνία υποστηρίζει ότι η παρέκκλιση μπορεί να προκαλέσει προσωρινά ελαφρώς βραδύτερη μετάβαση από τις μονάδες γαιάνθρακα στην αγορά ισχύος βραχυπρόθεσμα, αλλά θα δημιουργήσει ευνοϊκότερες συνθήκες για επενδύσεις σε δυναμικότητα αντικατάστασης μεσοπρόθεσμα. Επιπρόσθετα, εάν χορηγηθεί η αιτούμενη παρέκκλιση, οι μονάδες παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα δεν θα είναι πλέον σε θέση να ανταγωνίζονται τις μονάδες χαμηλών εκπομπών στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2028, όταν λήξει η αιτούμενη παρέκκλιση. Κατά συνέπεια, ο δυνητικός όγκος των μονάδων καύσης άνθρακα που θα ήταν οικονομικά βιώσιμες στην αγορά ενέργειας αναμένεται να είναι πολύ περιορισμένος, λόγω της έλλειψης οικονομικών κινήτρων, του υψηλού κόστους λειτουργίας και συντήρησης, του χαμηλού αριθμού ωρών λειτουργίας και των αντίστοιχων χαμηλών εσόδων, καθώς και του τέλους της τεχνικής διάρκειας ζωής τους ⁽²⁰⁾.
- (74) Η Πολωνία δεν αναμένει σημαντικές αγορακεντρικές επενδύσεις μεταξύ του 2025 και του 2028, εκτός από τις επενδύσεις που λαμβάνουν δημόσια στήριξη, όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 77 έως 81, δεδομένου ότι δεν μπορούν να τεθούν εγκαίρως σε λειτουργία νέες μονάδες ώστε να είναι λειτουργικές εντός αυτής της περιόδου. Αυτό οφείλεται κυρίως στους χρόνους παράδοσή τους και στο γεγονός ότι δεν έχουν ακόμη συναφθεί συμφωνίες σύνδεσης και δεν έχουν ακόμη ληφθεί περιβαλλοντικές άδειες.
- (75) Η NRAA παρέχει εκτιμήσεις της δυναμικότητας αντικατάστασης που θα πρέπει να εγκατασταθεί προκειμένου να αντικατασταθεί η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με καύση άνθρακα στο σύστημα ⁽²¹⁾, συμπεριλαμβανομένης της ενδεικτικής εθνικής πορείας για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Το **Διάγραμμα 3** που ακολουθεί παρουσιάζει επισκόπηση του σχεδίου της Πολωνίας με ορόσημα για τη μετάβαση από τη συμμετοχή του γαιάνθρακα στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος έως την ημερομηνία λήξης της αιτούμενης παρέκκλισης.

Διάγραμμα 3

Εγκατεστημένη δυναμικότητα των τεχνολογιών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο σενάριο με τον μηχανισμό ισχύος. Όλες οι τιμές εκφράζονται σε MW.

Πηγή: NRAA

- (76) Για την επίτευξη των οροσήμων, η Πολωνία θα υλοποιήσει το σχέδιο εφαρμογής (βλέπε αιτιολογική σκέψη 82) και θα προβεί σε πρόσθετες κανονιστικές μεταρρυθμίσεις (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 83 έως 85). Επιπλέον, η Πολωνία αναμένει να προμηθευτεί την αναγκαία δυναμικότητα αντικατάστασης μέσω του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 77 έως 80) και άλλων καθεστώτων στήριξης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 81). Ορισμένα από τα ορόσημα για την προμήθεια της αναγκαίας δυναμικότητας αντικατάστασης έχουν ήδη επιτευχθεί: νέα δυναμικότητα με δυνατότητα μεταφοράς ενέργειας θα είναι λειτουργική κατά τη λήξη ισχύος της παρέκκλισης, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής για τις περιόδους παράδοσης από το 2026 έως το 2029 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 77, 78 και 80).

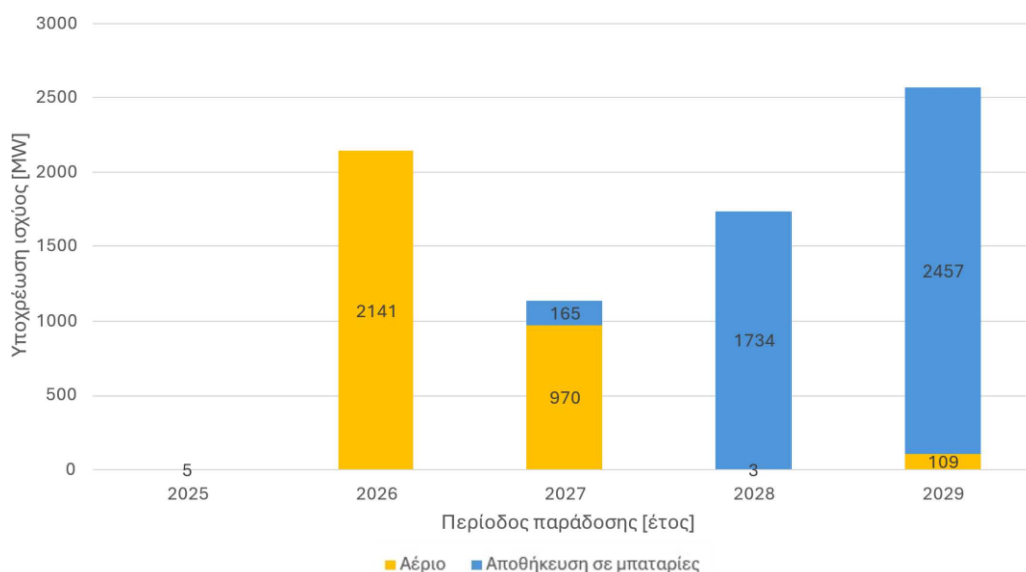
⁽²⁰⁾ Στα διαγράμματα 2 και 3 της παρούσας απόφασης, η δυναμικότητα γαιάνθρακα φαίνεται να παρουσιάζει περιορισμένη μείωση κατά την περίοδο 2028-2030 σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Αυτό οφείλεται στο ότι η δυναμικότητα γαιάνθρακα στο μείγμα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μετά τη λήξη της παρέκκλισης είναι υφιστάμενη δυναμικότητα για την οποία έχουν συναφθεί πολυετείς συμβάσεις πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2019 στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος.

⁽²¹⁾ Η NRAA υποθέτει ότι η εν λόγω δυναμικότητα θα αποκτηθεί μέσω νέων, υφιστάμενων ή προγραμματισμένων καθεστώτων στήριξης και μέσω έργων που βασίζονται στην αγορά.

- (77) Για την περίοδο 2026-2028, η NRAA παρουσιάζει αύξηση της δυναμικότητας αερίου κατά περίπου 3 GW και της δυναμικότητας νέων μονάδων αποθήκευσης σε συσσωρευτές κατά περίπου 2 GW. Στο πλαίσιο των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής που ολοκληρώθηκαν για τα έτη παράδοσης 2026 και 2027, εξασφαλίστηκε προμήθεια ισχύος άνω των 3,1 GW από νέες μονάδες που λειτουργούν με αέριο. Για το έτος παράδοσης 2028, εξασφαλίστηκε προμήθεια ισχύος άνω των 1,7 GW ισχύος από νέες εγκαταστάσεις αποθήκευσης σε συσσωρευτές. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της κύριας δημοπρασίας για το έτος παράδοσης 2029, η οποία διενεργήθηκε μετά τη δημοσίευση της NRAA, η συνολική δυναμικότητα αποθήκευσης ανήλθε σε 6 GW για το 2029, υπερβαίνοντας τις προβλέψεις της NRAA.
- (78) Το Διάγραμμα 4 κατωτέρω παρουσιάζει τις υποχρεώσεις ισχύος ⁽²²⁾ της νέας δυναμικότητας αερίου και αποθήκευσης που έχει ήδη εξασφαλιστεί στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος έως το 2029.

Διάγραμμα 4

Νέες υποχρεώσεις συμβεβλημένης ισχύος μέσω δημοπρασιών που έχουν ήδη ολοκληρωθεί

Πηγή: Υπουργείο Κλίματος και Περιβάλλοντος, Πολωνία

- (79) Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ αναμένεται να αυξηθεί κατά σχεδόν 10 GW έως το 2028 και κατά επιπλέον 8 GW έως το 2030. Επιπρόσθετα, μεταξύ του 2031 και του 2040 αναμένονται πάνω από 12,5 GW μονάδων που λειτουργούν με αέριο, 12,5 GW αποθήκευσης σε συσσωρευτές, σχεδόν 35 GW ΑΠΕ και 3,3 GW πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής (στο σενάριο με τον μηχανισμό ισχύος). Η Πολωνία αναφέρει ότι οι τιμές που παρέχονται στην NRAA συνάδουν με τα υφιστάμενα και τα σχεδιαζόμενα καθεστώτα για τις ΑΠΕ και ότι θα επιτευχθεί το μερίδιο των ΑΠΕ στη συνολική της ηλεκτρικής ενέργειας της ενδεικτικής εθνικής πορείας για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (80) Η NRAA βασίζεται επίσης στην παραδοχή ότι η απόκριση ζήτησης θα επεκταθεί. Η ρητή δυναμικότητα απόκρισης ζήτησης που εξασφαλίζεται στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος θα ανέλθει σε 1 600 MW έως το 2029 και, στη συνέχεια, θα παραμείνει σταθερή σ' αυτό το επίπεδο. Εκτός από τη ρητή απόκριση ζήτησης, η σιωπηρή απόκριση ζήτησης θα αυξηθεί σταδιακά κατά τα επόμενα έτη της αξιολόγησης. Η εν λόγω σιωπηρή απόκριση ζήτησης περιλαμβάνει ευελιξία από την παραγωγή υδρογόνου, τα συστήματα μετατροπής ηλεκτρικής ενέργειας σε θερμότητα και τα ηλεκτρικά οχήματα. Έως το 2030 η σιωπηρή απόκριση ζήτησης θα καταστήσει δυνατή τη μετατόπιση περίπου 500 MW, τα οποία θα αυξηθούν σε περίπου 3 000 MW έως το 2033 και θα συνεχίσουν να αυξάνονται στη συνέχεια. Συνδυαστικά, οι μηχανισμοί αυτοί θα παρέχουν τη δυνατότητα μετατόπισης έως και του 20 % της εγχώριας ζήτησης από τις ώρες αιχμής σε περιόδους χαμηλότερων τιμών.
- (81) Επιπρόσθετα στα μέτρα που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 76 ανωτέρω, η Πολωνία σχεδιάζει να συνεχίσει να στηρίζει την ανάπτυξη εγκαταστάσεων χαμηλών εκπομπών. Τα κύρια καθεστώτα στήριξης είναι τα ακόλουθα:
- πρόγραμμα για την κατασκευή και λειτουργία νέου πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής, ισχύος έως 3 750 MW, ο οποίος έχει προγραμματιστεί να τεθεί σε λειτουργία κατά το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 2030 ⁽²³⁾.

⁽²²⁾ Η υποχρέωση ισχύος είναι χαμηλότερη από την εγκατεστημένη δυναμικότητα των μονάδων, οι οποίες είναι οι μονάδες που αναμένεται να εμφανίζονται στην αγορά κάθε έτος.

⁽²³⁾ Κρατική ενίσχυση SA.109707 (2024/C) (πρώην 2024/N) — Πολωνία — Aid measures for the first nuclear power plant in Poland (Μέτρα ενίσχυσης για τον πρώτο πυρηνικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής στην Πολωνία).

- πρόγραμμα για τη στήριξη της ανάπτυξης συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 5 100 MW νέων μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης έως το 2028, το οποίο θα καταστήσει δυνατή την αντικατάσταση των λεβήτων τηλεθέρμανσης που λειτουργούν με καύση άνθρακα με μονάδες συμπαραγωγής που χρησιμοποιούν κυρίως φυσικό αέριο ⁽²⁴⁾.
 - προγράμματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη στήριξη, μεταξύ άλλων, της εγκατάστασης 3 000 MW χερσαίας αιολικής δυναμικότητας, 9 000 MW ηλιακής ενέργειας (φωτοβολταϊκά), 180 MW υδροενέργειας, 300 MW γεωργικού βιοαερίου, 660 MW εγκαταστάσεων βιομάζας και βιοαερίου (μεταξύ του 2022 και του 2027) ⁽²⁵⁾ και έως 10,9 GW υπεράκτιας αιολικής ενέργειας (μεταξύ του 2025 και του 2028) ⁽²⁶⁾.
 - περίπου 3 100 GW βιομεθανίου ετησίως, το οποίο συνεπάγεται την κατασκευή περίπου 50 εγκαταστάσεων για μονάδα μέσου μεγέθους 2,8 MW ενέργειας μετατρεπόμενης σε ισοδύναμο ηλεκτρικής ενέργειας ⁽²⁷⁾.
- (82) Όσον αφορά τα ρυθμιστικά μέτρα, η Πολωνία θα συνεχίσει να υλοποιεί το οικείο σχέδιο εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε πέντε τομείς: την αγορά εξισορρόπησης, την απόκριση ζήτησης, τη λιανική αγορά, την επέκταση του δικτύου και τις διασυννοιακές διασυνδέσεις, καθώς και τους περιορισμούς κατανομής. Από την έγκριση του σχεδίου εφαρμογής, η Πολωνία υλοποιεί τις μεταρρυθμίσεις της αγοράς συνεχώς και έχει δημοσιεύσει την πρόοδο ως προς την υλοποίησή τους σε τέσσερις εκθέσεις παρακολούθησης. Για παράδειγμα, ορισμένα επενδυτικά έργα βρίσκονται σε εξέλιξη [π.χ. η δεύτερη διαδρομή της γραμμής Mikułowa-Swiebodzice (400 kV)], ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται και η ανάπτυξη έξυπνων μετρητών για την επίτευξη του στόχου που τίθεται στο σχέδιο για χρήση τους από το 80 % των τελικών χρηστών έως το 2028.
- (83) Επιπρόσθετα στις μεταρρυθμίσεις που αναφέρθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου εφαρμογής, οι πολωνικές αρχές προτείνουν κανονιστικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα των ΑΠΕ και αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο για τις συνδέσεις με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κανονιστικοί και επενδυτικοί φραγμοί που προσδιορίζονται στην ενότητα 3.3.3.
- (84) Όσον αφορά τον τομέα των ΑΠΕ, τα κύρια σχεδιαζόμενα μέτρα αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας του συμψηφισμού λογαριασμών για τους παραγωγούς-καταναλωτές· στην επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης· στην κατάργηση του κανόνα 10H (σύμφωνα με τον οποίο η ελάχιστη απόσταση ενός αιολικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από οικιστικά κτίρια πρέπει να είναι δεκαπλάσια του ύψους της ανεμογεννήτριας)· στην προώθηση της σύνδεσης μικροεγκαταστάσεων με αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο διανομής· και στην επιτάχυνση και τον εξορθολογισμό της υλοποίησης επενδύσεων σε υπεράκτια αιολικά πάρκα. Η Πολωνία αναμένει να εφαρμόσει τα μέτρα αυτά το 2025.
- (85) Όσον αφορά τις συνδέσεις με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, η Πολωνία σχεδιάζει να βελτιώσει τον σχεδιασμό της ανάπτυξης δικτύων μεταφοράς και διανομής και να αυξήσει τον αριθμό των εγκαταστάσεων που μπορούν να συνδεθούν, μέσω της θέσπισης εξορθολογισμένων διαδικασιών. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία κεντρικών διαδικτυακών πλατφορμών με τακτικά επικαιροποιούμενες πληροφορίες σχετικά με τα αιτήματα που έχουν υποβληθεί και την κατάσταση επεξεργασίας τους ή σχετικά με τις διαθέσιμες ικανότητες σύνδεσης και την ενσωμάτωση της υποχρέωσης επίτευξης οροσήμων στις συμφωνίες σύνδεσης. Η Πολωνία αναμένει να εφαρμόσει τα μέτρα αυτά το 2025.
- (86) Επιπρόσθετα, όπως φαίνεται και στο σχέδιο με τα ορόσημα (βλέπε Διάγραμμα 3 στην αιτιολογική σκέψη 75), μετά τη λήξη ισχύος της παρέκκλισης, η Πολωνία θα συνεχίσει να διασφαλίζει τη σταδιακή αντικατάσταση της δυναμικότητας παραγωγής με την καύση άνθρακα από δυναμικότητα χαμηλότερων εκπομπών. Η εν λόγω δυναμικότητα θα παρέχεται, ή βρίσκεται σε διαδικασία παροχής, μέσω του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος και άλλων καθεστώτων στήριξης και θα ενσωματωθεί στο σύστημα με τους όρους της αγοράς. Ταυτόχρονα, η Πολωνία θα συνεχίσει να υλοποιεί τις μεταρρυθμίσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στο οικείο σχέδιο εφαρμογής ⁽²⁸⁾ και τα άλλα κανονιστικά μέτρα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 83 για να δημιουργήσει ευνοϊκές συνθήκες στην αγορά τόσο για δημόσιες όσο και για ιδιωτικές επενδύσεις.

⁽²⁴⁾ Κρατική ενίσχυση SA.51192 (2019/N) — Πολωνία — CHP support and State aid (Στήριξη ΣΠΗΘ και κρατικές ενισχύσεις)· SA.52530 (2019/N) — Πολωνία — Reductions from CHP charges for Energy Intensive Users (Μειώσεις των τελών ΣΠΗΘ για ενεργοβόρους χρήστες).

⁽²⁵⁾ Κρατική ενίσχυση SA.64713 (2021/N) — Πολωνία — Prolongation of the support scheme for RES (Παράταση του καθεστώτος στήριξης για τις ΑΠΕ).

⁽²⁶⁾ Κρατική ενίσχυση SA.55940 (2021/N) — Πολωνία — Poland Offshore Wind scheme (Καθεστώς στήριξης της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας).

⁽²⁷⁾ Οι προτεινόμενες λύσεις υπόκεινται στην έγκριση των κρατικών ενισχύσεων από την Επιτροπή.

⁽²⁸⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση <https://circabc.europa.eu/ui/group/8f5f9424-a7ef-4dbf-b914-1af1d12ff5d2/library/6184db18-c5ad-4c82-a2d3-1d2564e1a7a7/details>.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

- (87) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 3, η Επιτροπή διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση σχετικά με την αίτηση από τις 14 Φεβρουαρίου 2025 έως τις 17 Μαρτίου 2025. Υποβλήθηκε μία παρατήρηση.
- (88) Το πρόσωπο που υπέβαλε απάντηση επισημαίνει ότι η συμμετοχή αλλοδαπών πόρων σε δημοπρασίες στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος καθορίζεται από την NRAA. Παραπέμποντας στη γνώμη του ACER που αναφέρεται στην ενότητα 3.2.3 της παρούσας απόφασης, το πρόσωπο που υπέβαλε απάντηση υποστηρίζει ότι η NRAA υποτιμά τη συνεισφορά αλλοδαπών πόρων που απαιτούνται για την κάλυψη της ζήτησης στην Πολωνία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να επιτρέπεται η συμμετοχή στις δημοπρασίες περιορισμένου όγκου αλλοδαπής δυναμικότητας.
- (89) Ειδικότερα, το πρόσωπο που υπέβαλε απάντηση ισχυρίζεται ότι η Πολωνία εφαρμόζει έναν μαθηματικό τύπο για τον προσδιορισμό της ποσότητας ισχύος των συμπληρωματικών δημοπρασιών (βλέπε αιτιολογική σκέψη 35 ανωτέρω) που θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της συμμετοχής αλλοδαπών πόρων στις δημοπρασίες.
- (90) Σε απάντηση στους ισχυρισμούς αυτούς, η Πολωνία παρατηρεί ότι μονάδες που βρίσκονται στη ζώνη συγχρονισμού προφίλ ήταν επιλέξιμες για συμμετοχή στην κύρια δημοπρασία για το έτος παράδοσης 2027 και μετέπειτα και στις πρόσθετες δημοπρασίες για το έτος παράδοσης 2025 και μετέπειτα. Οι αλλοδαπές μονάδες είναι επιλέξιμες για συμβάσεις ενός έτους.
- (91) Όσον αφορά τις συμπληρωματικές δημοπρασίες, η Πολωνία επιβεβαιώνει ότι η ποσότητα αλλοδαπής δυναμικότητας που μπορεί να συμμετάσχει καθορίζεται σύμφωνα με τις παραμέτρους που προσδιορίζονται στις αιτιολογικές σκέψεις 10 και 35 ανωτέρω.
- (92) Η Πολωνία διευκρινίζει ότι οι εν λόγω παράμετροι αντικατοπτρίζουν τον σκοπό των συμπληρωματικών δημοπρασιών, δηλαδή την προμήθεια της ισχύος που λείπει, αντί της σύναψης συμβάσεων για την ίδια ισχύ που είχε ήδη εξασφαλιστεί σε προηγούμενες δημοπρασίες για την ίδια περίοδο παράδοσης για δεύτερη φορά. Σε αντίθετη περίπτωση, θα υπήρχε υπέρβαση της μέγιστης τιμής ισχύος εισόδου και η ποσότητα που προσφέρεται για διασυννοιακή συμμετοχή θα ήταν μεγαλύτερη από την ποσότητα που μπορεί να συμβάλει στην επάρκεια του πολωνικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας.
- (93) Τέλος, η Πολωνία επισημαίνει ότι, για τη συμπληρωματική δημοπρασία που πραγματοποιήθηκε για το δεύτερο εξάμηνο του 2025, ήταν διαθέσιμο για ξένη συμμετοχή το σύνολο της ισχύος, δηλαδή 1 169 MW για το συγχρονισμένο προφίλ, 365 MW για τη Λιθουανία και 593 MW για τη Σουηδία.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ

5.1. Νομική βάση

- (94) Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφοι 2β, 2γ και 2δ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, μπορεί να χορηγηθεί παρέκκλιση από το άρθρο 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό.

5.2. Άρθρο 64 παράγραφος 2β του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια

- (95) Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2β του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, «τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν η δυναμικότητα παραγωγής που ξεκίνησε εμπορική παραγωγή πριν από τις 4 Ιουλίου 2019 και εκπέμπει περισσότερα από 550 g CO₂ ορυκτής προέλευσης ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας και περισσότερα από 350 kg CO₂ ορυκτής προέλευσης κατά μέσο όρο ετησίως ανά εγκατεστημένη kWe να μπορεί, κατ' εξαίρεση, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ, να δεσμεύεται ή να λαμβάνει πληρωμές ή δεσμεύσεις για μελλοντικές πληρωμές μετά την 1η Ιουλίου 2025, στο πλαίσιο μηχανισμού ισχύος που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή πριν από τις 4 Ιουλίου 2019».
- (96) Η αιτούμενη παρέκκλιση θα ισχύει για υφιστάμενες μονάδες που υπερβαίνουν το όριο εκπομπών. Κατ' εξαίρεση, οι μονάδες αυτές θα δεσμεύονται ή θα λαμβάνουν πληρωμές ή δεσμεύσεις για μελλοντικές πληρωμές μετά την 1η Ιουλίου 2025 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 27), στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος, ο οποίος εγκρίθηκε από την Επιτροπή βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις τον Φεβρουάριο του 2018 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 5).
- (97) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ.
- (98) Με βάση τα ανωτέρω, πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 64 παράγραφος 2β του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

5.3. Άρθρο 64 παράγραφος 2γ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια

- (99) Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2γ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, «[η] Επιτροπή αξιολογεί τον αντίκτυπο του αιτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2β όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει την παρέκκλιση μετά την αξιολόγηση της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2δ, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) το κράτος μέλος έχει διεξαγάγει, στις 4 Ιουλίου 2019 ή μετά την ημερομηνία αυτή, ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών δυνάμει του άρθρου 22 και για περίοδο παράδοσης μετά την 1η Ιουλίου 2025, η οποία αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση της συμμετοχής παρόχων δυναμικότητας που πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 22 παράγραφος 4·
 - β) η ποσότητα δυναμικότητας που προσφέρεται στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση του ζητήματος επάρκειας, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1, για την περίοδο παράδοσης που καλύπτεται από την εν λόγω διαδικασία υποβολής προσφορών·
 - γ) η δυναμικότητα παραγωγής που εκπέμπει περισσότερα από 550 g CO₂ ορυκτής προέλευσης ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας δεσμεύεται ή λαμβάνει πληρωμές ή δεσμεύσεις για μελλοντικές πληρωμές για περίοδο που δεν υπερβαίνει το ένα έτος, και για περίοδο παράδοσης που δεν υπερβαίνει τη διάρκεια της παρέκκλισης, και παρέχεται μέσω πρόσθετης διαδικασίας σύναψης συμβάσεων η οποία συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις του άρθρου 22 εκτός από εκείνες που ορίζονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 4 του εν λόγω άρθρου και μόνο για την ποσότητα δυναμικότητας η οποία απαιτείται για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου.

Η παρέκκλιση σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο μπορεί να εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται σε αυτήν καθ' όλη τη διάρκεια της παρέκκλισης.».

5.3.1. Άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχείο α): Διαδικασίες δημοπρασίας πρωτογενούς κατανομής (κύριες και πρόσθετες δημοπρασίες)

- (100) Η Πολωνία διενήργησε δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019 για περίοδο παράδοσης μετά την 1η Ιουλίου 2025 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 22 και 26).

Μεγιστοποίηση της συμμετοχής παρόχων δυναμικότητας που τηρούν τα όρια εκπομπών στις δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής

- (101) Δικαίωμα συμμετοχής στις εν λόγω δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής είχαν υφιστάμενοι και νέοι παραγωγοί, φορείς απόκρισης ζήτησης και φορείς αποθήκευσης εγκατεστημένοι στην Πολωνία και στα γειτονικά κράτη μέλη (βλέπε αιτιολογική σκέψη 10), ενώ, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019, εμποδίστηκε η συμμετοχή σε αυτές υφιστάμενων μονάδων που δεν τηρούσαν το όριο εκπομπών (βλέπε αιτιολογική σκέψη 8).
- (102) Οι μονάδες ισχύος που τηρούσαν το όριο εκπομπών δεν ανταγωνίζονταν μονάδες που δεν τηρούσαν το όριο εκπομπών στις διαδικασίες δημοπρασίας πρωτογενούς κατανομής. Επιπλέον, οι μονάδες ισχύος που τηρούσαν το όριο εκπομπών ήταν σε θέση να εξασφαλίσουν πιο μακροπρόθεσμες συμβάσεις σε σύγκριση με τις μονάδες που συμμετείχαν σε πρόσθετες ή συμπληρωματικές δημοπρασίες, στο πλαίσιο των οποίων η μέγιστη διάρκεια συμβάσεων είναι ένα έτος.
- (103) Η πράσινη πρωτοδοτική που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 17 δημιουργεί πρόσθετο κίνητρο για τη συμμετοχή δυναμικότητας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών σε δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής. Στις περιπτώσεις υποβολής ισοδύναμων προσφορών, οι πάροχοι δυναμικότητας με χαμηλότερους συντελεστές εκπομπών προηγούνται ξεκάθαρα εκείνων που έχουν υψηλότερους συντελεστές εκπομπών και η δυναμικότητα που εκπέμπει λιγότερο από 450 g CO₂/MWh μπορεί να εξασφαλίσει συμβάσεις ακόμη μεγαλύτερης διάρκειας από εκείνες που ανατίθενται σε άλλους παρόχους δυναμικότητας.
- (104) Οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί για τα έτη παράδοσης 2025 έως 2029 έχουν επιφέρει απτή αύξηση της συμβολαιοποιημένης δυναμικότητας που τηρεί το όριο εκπομπών (π.χ. μονάδες αποθήκευσης σε συσσωρευτές και μονάδες που λειτουργούν με αέριο) (βλέπε αιτιολογική σκέψη 78).
- (105) Τέλος, οι μονάδες ισχύος που τηρούν το όριο εκπομπών θα είναι επίσης επιλέξιμες για συμμετοχή σε συμπληρωματικές δημοπρασίες (βλέπε αιτιολογική σκέψη 32 ανωτέρω). Οι δημοπρασίες αυτές θα διεξάγονται μόνο εάν οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής δεν έχουν κατορθώσει να εξασφαλίσουν την ποσότητα ισχύος που απαιτείται για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 27).

- (106) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Πολωνία διεξήγαγε, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019, διάφορες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών για περίοδο παράδοσης μετά την 1η Ιουλίου 2025, οι οποίες αποσκοπούν στη μεγιστοποίηση της συμμετοχής παρόχων δυναμικότητας που πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 22 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

Συμμόρφωση των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής με το άρθρο 22 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια

- (107) Η Επιτροπή ενέκρινε τον σχεδιασμό του πολωνικού μηχανισμού ισχύος στην οικεία απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2018 για την κρατική ενίσχυση. Στις αιτιολογικές σκέψεις 108 έως 120 κατωτέρω αξιολογείται κατά πόσον η δημοπρασία πρωτογενούς κατανομής συμμορφώνεται με το άρθρο 22 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (108) Το άρθρο 22 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια θεσπίζει ειδικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού τα οποία πρέπει να πληροί κάθε μηχανισμός ισχύος⁽²⁹⁾, ενώ το άρθρο 22 παράγραφος 3 καθορίζει ειδικές απαιτήσεις για μηχανισμούς ισχύος πλην των στρατηγικών αποθεμάτων, όπως ο υφιστάμενος μηχανισμός ισχύος.
- (109) Το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία ζ) και η), αντίστοιχα, του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια προβλέπει ότι οι τεχνικές προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των παρόχων ισχύος πρέπει να καθορίζονται πριν από τη διαδικασία επιλογής και ότι ο μηχανισμός ισχύος πρέπει να είναι ανοικτός στη συμμετοχή όλων των πόρων που είναι σε θέση να προσφέρουν τις απαιτούμενες τεχνικές επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας και της διαχείρισης από την πλευρά της ζήτησης. Οι απαιτήσεις προεπιλογής για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που διενεργήθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019 καθορίστηκαν πριν από τη διαδικασία επιλογής (βλέπε αιτιολογική σκέψη 11) και δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες είχαν υφιστάμενοι και νέοι παραγωγοί, φορείς απόκρισης ζήτησης και φορείς αποθήκευσης εγκατεστημένοι στην Πολωνία, καθώς και αλλοδαπή δυναμικότητα (βλέπε αιτιολογική σκέψη 10). Επιπρόσθετα, οι κανόνες επιλεξιμότητας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 10), οι χρόνοι παράδοσης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 12) και η διάρκεια των συμβάσεων (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 15, 16 και 18) λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των δυνητικών παρόχων ισχύος ώστε να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των διαφορετικών τεχνολογιών και μεταξύ νέας και υφιστάμενης δυναμικότητας.
- (110) Το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και στ), αντίστοιχα, του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια προβλέπει ότι οι πάροχοι ισχύος πρέπει να επιλέγονται μέσω διαφανούς, ανταγωνιστικής διαδικασίας που δεν εισάγει διακρίσεις και ότι η αμοιβή τους πρέπει να καθορίζεται μέσω της ανταγωνιστικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος, οι πάροχοι ισχύος επιλέγονται μέσω δημοπρασιών. Οι παράμετροι των δημοπρασιών είναι διαθέσιμες στο κοινό και καθορίζονται πολύ πριν από τις δημοπρασίες (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 11 και 13). Τα κριτήρια επιλεξιμότητας και άλλα χαρακτηριστικά σχεδιασμού που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 11 και 13 διασφαλίζουν ότι οι δημοπρασίες δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι ανταγωνιστικές. Η δημοπρασία είναι δημοπρασία με τη μέθοδο της φθίνουσας τιμής προσφοράς, με πληρωτέα την τιμή εκκαθάρισης, η οποία περατώνεται όταν προσδιοριστεί η χαμηλότερη τιμή στην οποία η ζήτηση ανταποκρίνεται στην προσφορά (βλέπε αιτιολογική σκέψη 13).
- (111) Το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια ορίζει ότι οι μηχανισμοί ισχύος δεν πρέπει να δημιουργούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις της αγοράς και να περιορίζουν το διαζωνικό εμπόριο. Ο υφιστάμενος μηχανισμός ισχύος ανταμείβει μόνο τη διαθεσιμότητα και όχι την πραγματικά παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια (βλέπε αιτιολογική σκέψη 9), και η ανταγωνιστική διαδικασία κατανομής διασφαλίζει ότι τα έσοδα που παράγονται από την αγορά ισχύος περιορίζονται στο ελάχιστο αναγκαίο και επιτρέπουν στη χονδρεμπορική αγορά να στέλνει κατάλληλα μηνύματα τιμών και επενδύσεων. Επίσης, η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών είναι ανοικτή και δεν εισάγει διακρίσεις (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 11 και 13).
- (112) Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία ε) και θ), αντίστοιχα, του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, οι μηχανισμοί ισχύος πρέπει να παρέχουν κίνητρα ώστε οι πάροχοι ισχύος να είναι διαθέσιμοι σε ώρες αναμενόμενης καταπόνησης του συστήματος και να επιβάλλουν κατάλληλες κυρώσεις στους παρόχους ισχύος που δεν είναι διαθέσιμοι σε περιόδους καταπόνησης του συστήματος.
- (113) Στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος, προβλέπονται πληρωμές προκειμένου οι πάροχοι ισχύος να είναι διαθέσιμοι σε περιόδους αναμενόμενης καταπόνησης του συστήματος και επιβάλλονται κυρώσεις σε περιπτώσεις μη διαθεσιμότητας (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 9 και 20).

⁽²⁹⁾ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, ένας μηχανισμός ισχύος: β) δεν δημιουργεί αδικαιολόγητες στρεβλώσεις της αγοράς και δεν περιορίζει το διαζωνικό εμπόριο· γ) δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας· δ) επιλέγει παρόχους ισχύος μέσω διαφανούς, ανταγωνιστικής διαδικασίας που δεν εισάγει διακρίσεις· ε) προσφέρει κίνητρα ώστε οι πάροχοι ισχύος να είναι διαθέσιμοι σε ώρες αναμενόμενης καταπόνησης του συστήματος· στ) μεριμνά ώστε η αμοιβή να καθορίζεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας· ζ) καθορίζει πριν από τη διαδικασία επιλογής τις απαιτούμενες τεχνικές προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των παρόχων ισχύος· η) είναι ανοικτός στη συμμετοχή όλων των πόρων, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας και της διαχείρισης από την πλευρά της ζήτησης, που είναι σε θέση να προσφέρουν τις απαιτούμενες τεχνικές επιδόσεις· και θ) επιβάλλει κατάλληλες κυρώσεις στους παρόχους ισχύος που δεν είναι διαθέσιμοι σε περιόδους καταπόνησης του συστήματος.

- (114) Το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια ορίζει ότι ο μηχανισμός ισχύος δεν πρέπει να υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας. Η μεθοδολογία που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 14 ανωτέρω διασφαλίζει ότι η απαίτηση αυτή πληρούται διότι: α) το πρόβλημα επάρκειας καθορίζεται με βάση την προθυμία των καταναλωτών να πληρώσουν για ισχύ (η ποσότητα της ισχύος που θα δημοπρατηθεί καθορίζεται από το πρότυπο αξιοπιστίας)· και β) η ποσότητα ισχύος που απαιτείται για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας καθορίζεται λαμβανομένης υπόψη της πιθανής διαθεσιμότητας ισχύος, βάσει πρότασης του ΔΣΜ και με τη συμμετοχή της ΕΡΑ.
- (115) Όσον αφορά τη συμμόρφωση με το άρθρο 22 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας της διαδικασίας κατανομής (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 10, 11 και 13) και ο σχεδιασμός της καμπύλης της δημοπρασίας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 14) διασφαλίζουν ότι η τιμή εκκαθάρισης της δημοπρασίας τείνει να μηδενίζεται εάν υπάρχει επαρκής δυναμικότητα στην αγορά, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του στοιχείου α). Επιπρόσθετα, ο υφιστάμενος μηχανισμός περιλαμβάνει δευτερογενή αγορά για να διασφαλίζεται ότι οι υποχρεώσεις ισχύος είναι μεταβιβάσιμες μεταξύ επιλέξιμων παρόχων ισχύος, σύμφωνα με το στοιχείο γ). Η απαίτηση του στοιχείου β), δηλαδή ότι ο μηχανισμός ισχύος πρέπει να αμείβει τους συμμετέχοντες πόρους μόνο για τη διαθεσιμότητα τους και να μεριμνά ώστε η αμοιβή να μην επηρεάζει τις αποφάσεις του παρόχου ισχύος για την παραγωγή ή μη ηλεκτρικής ενέργειας, πληρούται για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 113 ανωτέρω.
- (116) Για τους λόγους που εκτίθενται στις ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις, οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής είναι σύμφωνες με το άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (117) Το άρθρο 22 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια καθορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με το όριο εκπομπών και το όριο του προϋπολογισμού διοξειδίου του άνθρακα. Η Πολωνία έχει θεσπίσει όριο εκπομπών και αποτρέπει τη συμμετοχή υφιστάμενων μονάδων που εκπέμπουν περισσότερο από το όριο εκπομπών σε δημοπρασίες που διενεργούνται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 8). Ως εκ τούτου, οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019 και για τα έτη παράδοσης μετά το 2025 συμμορφώνονται με το άρθρο 22 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (118) Το άρθρο 22 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια ορίζει ότι η συμμόρφωση με το κεφάλαιο IV του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια δεν θίγει τις δεσμεύσεις ή τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.
- (119) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι πολυτεείς συμφωνίες ισχύος (βλέπε αιτιολογική σκέψη 16) που συνήφθησαν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2019 και οι οποίες δεσμεύονται για μελλοντικές πληρωμές, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών για παραγωγή που δεν τηρεί το όριο εκπομπών, έχουν διασφαλιστεί σε συμμόρφωση με το άρθρο 22 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (120) Με βάση τα ανωτέρω, θεωρείται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 64 παράγραφος 2γ στοιχείο α).

5.3.2. Άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχείο β): Διαδικασίες δημοπρασίας πρωτογενούς κατανομής — η ποσότητα ισχύος δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας

- (121) Το άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχείο β) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια εξαρτά τη χορήγηση της παρέκκλισης από την προϋπόθεση ότι η ποσότητα ισχύος που προσφέρεται στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που αναφέρεται στο στοιχείο α) της ίδιας παραγράφου δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας για την περίοδο παράδοσης που καλύπτεται από την εν λόγω διαδικασία υποβολής προσφορών. Το πρόβλημα επάρκειας θα πρέπει να προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

5.3.2.1. Πρόβλημα επάρκειας που προσδιορίζεται στην NRAA

- (122) Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, τα κράτη μέλη πρέπει να παρακολουθούν την επάρκεια των πόρων εντός της επικράτειάς τους με βάση την ΕΡΑΑ που αναφέρεται στο άρθρο 23 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Συμπληρωματικά προς την ΕΡΑΑ, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να διενεργούν NRAA σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια ορίζει ότι οι NRAA πρέπει να έχουν περιφερειακή εμβέλεια και να βασίζονται στη μεθοδολογία που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 3 και ιδίως στο άρθρο 23 παράγραφος 5 στοιχεία β) έως ιγ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

- (123) Η NRAA πρέπει να βασίζεται σε κατάλληλα κεντρικά σενάρια αναφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να περιλαμβάνουν, στην οικεία αξιολόγηση επάρκειας, ευαισθησίες που συνδέονται με τις ιδιαιτερότητες της εθνικής ζήτησης και προσφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 6 της μεθοδολογίας ERAA, οι ευαισθησίες αυτές μπορούν να καλύπτουν ευρύ φάσμα αλλαγών στις παραδοχές σ' ολόκληρη την εξεταζόμενη γεωγραφική περιοχή, συμπεριλαμβανομένων διαφορετικών παραδοχών σχετικά με τα δεδομένα εισόδου, όπως την εγκατεστημένη δυναμικότητα, τις διακυμάνσεις της διαζωνικής δυναμικότητας και τις διαφορετικές αξιολογήσεις της ευρωστίας των επενδύσεων που προσδιορίζονται στην AOB.
- (124) Σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, όταν η NRAA εντοπίζει πρόβλημα επάρκειας που δεν εντοπίστηκε στην ERAA, η NRAA πρέπει να περιλαμβάνει τους λόγους της απόκλισης μεταξύ των δύο αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών σχετικά με τις ευαισθησίες που χρησιμοποιήθηκαν και τις υποκείμενες παραδοχές. Η NRAA πρέπει να δημοσιεύεται και να υποβάλλεται στον ACER για γνωμοδότηση. Η γνώμη του ACER πρέπει να αξιολογεί αν οι αποκλίσεις μεταξύ των δύο αξιολογήσεων είναι δικαιολογημένες.
- (125) Η NRAA αποτελεί την πιο πρόσφατη αξιολόγηση επάρκειας που έχει διενεργηθεί από τον ΔΣΜ της Πολωνίας. Βάσει της NRAA, η Πολωνία προσδιόρισε το πρόβλημα επάρκειας που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 27 και αιτιολογεί την ανάγκη για την αιτούμενη παρέκκλιση. Παρόλο που η NRAA καλύπτει τα έτη 2025 έως 2040, η αξιολόγηση στην παρούσα απόφαση εστιάζει στην περίοδο που αφορά την αιτούμενη παρέκκλιση, δηλαδή 2025-2028.
- (126) Μολονότι στην ERAA 2023 δεν διαπιστώθηκαν προβλήματα επάρκειας για τα έτη που καλύπτονται από την αιτούμενη παρέκκλιση, η ERAA 2024 εντόπισε πρόβλημα επάρκειας για το 2026 και το 2028. Παρόλο που η ERAA 2024 βρίσκεται σε διαδικασία έγκρισης ή τροποποίησης από τον ACER, τα δεδομένα επί των οποίων συντάχθηκε βασίζονται στις πιο σύγχρονες εξελίξεις του συστήματος και στις πιο πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες και υποστηρίζουν το συμπέρασμα της NRAA ότι υπάρχει πρόβλημα επάρκειας για την περίοδο που καλύπτεται από την αιτούμενη παρέκκλιση.
- (127) Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι υπάρχουν διαφορές ως προς το μέγεθος του προβλήματος επάρκειας. Ο ACER γνωμοδότησε σχετικά με την NRAA, όπως περιγράφεται στην ενότητα 3.2.3 ανωτέρω. Στη γνώμη του, ο ACER συγκρίνει την NRAA με την ERAA 2023, δεδομένου ότι δεν έχει ακόμη εγκρίνει την ERAA 2024. Ωστόσο, ο ACER δεν προσδιορίζει ποσοτικά τον αντίκτυπο των αποκλίσεων, είτε σε όρους LOLE ή σε όρους EENS, ή όρους ποσότητας ισχύος που απαιτείται για τη διασφάλιση της επάρκειας της παραγωγής.
- (128) Όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ της NRAA και της ERAA 2023 στις παραδοχές σχετικά με τους πόρους ισχύος, ο ACER έκρινε ότι οι εν λόγω διαφορές ήταν δικαιολογημένες (βλέπε αιτιολογική σκέψη 52).

Διαφορές όσον αφορά τις παραδοχές σχετικά με τους πόρους ισχύος

- (129) Σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 5 στοιχείο δ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, η ERAA και οι NRAA πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη συμβολή όλων των υφιστάμενων και πιθανών μελλοντικών πόρων. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 10 της μεθοδολογίας ERAA, τα οικονομικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την ERAA και τις NRAA θα πρέπει να συνάδουν με την τελευταία βέλτιστη διαθέσιμη εκτίμηση που χρησιμοποιείται στην πιο πρόσφατη μελέτη CONE, όπως ορίζεται στη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των μετρήσεων επάρκειας.
- (130) Η Επιτροπή συμφωνεί με την αξιολόγηση του ACER όσον αφορά τις παραδοχές σχετικά με τους πόρους ισχύος και θεωρεί ότι οι αλλαγές που επήλθαν στην NRAA είναι εύλογες επικαιροποιήσεις με βάση είτε την τελευταία εθνική μελέτη CONE είτε τις τελευταίες διαθέσιμες πληροφορίες ⁽³⁰⁾.

Διαφορά όσον αφορά τη μοντελοποίηση των πόρων ισχύος

- (131) Όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ της NRAA και της ERAA 2023 σχετικά με τα μοντέλα των πόρων ισχύος, ο ACER έκρινε ότι οι εν λόγω διαφορές ήταν δικαιολογημένες (βλέπε αιτιολογική σκέψη 52). Ωστόσο, ο ACER επισημαίνει ότι ο συνδυασμός των αλλαγών που εφαρμόζονται στην NRAA επιφέρει αύξηση της εξόδου δυναμικότητας από το σύστημα και δυνητική αύξηση των κινδύνων επάρκειας.

⁽³⁰⁾ Για τις πάγιες λειτουργικές δαπάνες των υφιστάμενων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα και για τις παραδοχές σχετικά με την απόκριση ζήτησης και τη δυναμικότητα αποθήκευσης, καθώς και την πυρηνική, αιολική και ηλιακή ενέργεια, χρησιμοποιήθηκαν ειδικές ανά χώρα παραδοχές για το κόστος. Η τελευταία μελέτη CONE χρησιμοποιήθηκε για την εκτίμηση του κόστους των δυνητικών νέων τεχνολογιών εισόδου.

- (132) Σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 5 στοιχείο β) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, οι αξιολογήσεις της επάρκειας των πόρων θα πρέπει να περιλαμβάνουν οικονομική εκτίμηση της πιθανότητας απόσυρσης, διακοπής λειτουργίας και κατασκευής πάγιων επενδύσεων παραγωγής.
- (133) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα μοντέλα της AOB των πόρων που καταρτίζονται στην NRAA είναι διαφορετικά από εκείνα που χρησιμοποιούνται στην ERAA. Ορισμένες από τις παραδοχές που οδήγησαν σ' αυτές τις αποκλίσεις δεν τεκμηριώνονται επαρκώς στη NRAA ή στην έκθεση που αναφέρεται στην ενότητα 3.2.4. Ειδικότερα, όσον αφορά την AOB, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, στην NRAA, οι οικονομικές αποφάσεις προσομοιώνονται με βάση ένα μεμονωμένο ημερολογιακό έτος και δεν λαμβάνονται υπόψη τα μελλοντικά έσοδα. Αντιθέτως, σύμφωνα με τη συνήθη οικονομική πρακτική, οι οικονομικές αποφάσεις των παραγωγών και των επενδυτών βασίζονται συνήθως στις προβλεπόμενες δαπάνες και τα προβλεπόμενα έσοδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.
- (134) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η NRAA βασίζεται στην παραδοχή ότι μεγαλύτερο μερίδιο των μονάδων υποβάλλονται σε συντήρηση τον Ιανουάριο, έναν μήνα κατά τον οποίο συμβαίνουν συχνότερα συμβάντα ελλείψεων. Αυτό μειώνει τη διαθεσιμότητα πόρων, επηρεάζοντας έτσι τον κίνδυνο επάρκειας.
- (135) Η προσομοίωση οικονομικών αποφάσεων με βάση τις δαπάνες και τα έσοδα για ένα μόνο έτος δεν συνάδει με τη συνήθη οικονομική πρακτική, καθώς θα μπορούσε να οδηγήσει σε πρόωρη έξοδο ορισμένων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από την αγορά, παρόλο που μπορεί να είναι κερδοφόροι κατά τη διάρκεια της οικονομικής ζωής του περιουσιακού στοιχείου. Επιπρόσθετα, η Πολωνία δεν υπέβαλε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά τα προγράμματα συντήρησης των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής. Ως εκ τούτου, για να ευθυγραμμιστούν αυτά τα στοιχεία της NRAA με τον κανονισμό για την ηλεκτρική ενέργεια και τη μεθοδολογία ERAA, η NRAA θα πρέπει να εκτιμήσει την πιθανότητα απόσυρσης, παύσης λειτουργίας και κατασκευής νέων επενδύσεων παραγωγής με βάση τα εκτιμώμενα έσοδα και τις εκτιμώμενες δαπάνες για μια δεκαετή περίοδο και όχι για ένα μόνο έτος. Επιπρόσθετα, η Πολωνία θα πρέπει να αιτιολογήσει τις παραδοχές σχετικά με τα πρότυπα συντήρησης με βάση τα πραγματικά προγράμματα συντήρησης και να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο τα εν λόγω πρότυπα σχετίζονται με τις εκτιμήσεις της NRAA, προκειμένου να αποδείξει ότι αποτελούν εθνική ιδιαιτερότητα των πολωνικών μονάδων παραγωγής.
- (136) Η NRAA βασίζεται στην παραδοχή ότι, χωρίς τον μηχανισμό ισχύος, δυναμικότητα απόκρισης ζήτησης, αποθήκευσης και μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο δεν θα εισέλθουν στην αγορά την περίοδο μεταξύ του 2025 και του 2028.
- (137) Όσον αφορά την απόκριση ζήτησης, οι παραδοχές αυτές συνάδουν με την ERAA 2023. Ωστόσο, η ERAA 2023 εκτιμά ότι συσσωρευτές και μονάδες που λειτουργούν με αέριο θα εισέλθουν στην αγορά την περίοδο 2025-2028 και το 2028, αντίστοιχα. Όπως αναγνωρίζεται επίσης στη γνώμη του ACER, η παραδοχή στην NRAA σχετικά με την είσοδο στην αγορά νέων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο αποτελεί εύλογη επικαιροποίηση, καθώς η πολωνική NRAA οριστικοποιήθηκε αργότερα από την ERAA 2023. Επιπρόσθετα, είναι πολύ απίθανο να τεθούν σε λειτουργία μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο με βάση τους όρους της αγοράς κατά τα έτη που καλύπτονται από την αιτούμενη παρέκκλιση (2025-2028), δεδομένου του χρόνου παράδοσης αυτών και της διάρκειας των διαδικασιών που απαιτούνται για την απόκτηση οικοδομικών αδειών και εγκρίσεων σύνδεσης με το δίκτυο. Οι παράμετροι αυτές ισχύουν επίσης για τη νέα είσοδο εγκαταστάσεων αποθήκευσης κατά την περίοδο που καλύπτεται από την αιτούμενη παρέκκλιση.

Διαφορές όσον αφορά τις παραδοχές για τις διαζωνικές ανταλλαγές

- (138) Όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ της NRAA της Πολωνίας και της ERAA 2023 σχετικά με τις παραδοχές για τις διαζωνικές ανταλλαγές, ο ACER θεωρεί ότι οι εν λόγω διαφορές δεν είναι δικαιολογημένες (βλέπε αιτιολογική σκέψη 52).
- (139) Το άρθρο 23 παράγραφος 5 στοιχείο δ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια προβλέπει ότι η μεθοδολογία ERAA, την οποία πρέπει επίσης να ακολουθούν οι NRAA, πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τη συμβολή όλων των πόρων, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων εισαγωγής και εξαγωγής, καθώς και τη συμβολή τους στην ευέλικτη λειτουργία του συστήματος.
- (140) Ενώ η ERAA 2023 υιοθετεί περιφερειακή προσέγγιση και μοντελοποιεί ξεκάθαρα πολλαπλές ζώνες προσφοράς, η πολωνική NRAA δεν μοντελοποιεί ξεκάθαρα αλλοδαπές ζώνες προσφοράς. Ως εκ τούτου, παρέχει περιορισμένη εικόνα της ζήτησης και της προσφοράς στις γειτονικές χώρες. Επίσης, η NRAA εξετάζει τη συμβολή των εισαγωγών στην επάρκεια με απλουστευμένο τρόπο και δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη τις εξαγωγές. Αυτές οι παραδοχές σχετικά με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό στην NRAA μεγαλύτερων προβλημάτων επάρκειας από εκείνα που προσδιορίζονται στην ERAA.
- (141) Όσον αφορά τις εισαγωγές, η NRAA χρησιμοποιεί απλουστευμένο μέσο όρο χειμερινών τιμών —μία περίοδο κατά την οποία είναι πιθανό να εμφανιστεί έλλειψη ταυτόχρονα σ' ολόκληρη την περιοχή και οι εξαγωγές προς την Πολωνία μειώνονται— και τον εφαρμόζει καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, παρόλο που οι εισαγωγές είναι συνήθως υψηλότερες κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

- (142) Σύμφωνα με την Πολωνία, η απόκλιση στις παραδοχές για τις εισαγωγές δικαιολογείται από την εφαρμογή προσέγγισης η οποία, κατά την άποψη της, συνάδει με τη μεθοδολογία διασυννοιακής συμμετοχής [άρθρο 26 παράγραφος 11 στοιχείο α) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια] (βλέπε αιτιολογική σκέψη 55). Ωστόσο, η μεθοδολογία αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για τον προσδιορισμό της ποσότητας αλλοδαπής δυναμικότητας που μπορεί να συμμετάσχει στον μηχανισμό ισχύος μετά τη διενέργεια της αξιολόγησης επάρκειας.
- (143) Τούτου λεχθέντος, η κατανομή των εκτιμώμενων ωρών μη εξυπηρετούμενης ενέργειας κατά τη διάρκεια του έτους είναι σημαντική για τον καθορισμό των μεγεθών των δημοπρασιών ισχύος. Η Πολωνία θα μπορούσε να λάβει υπόψη την κατανομή αυτή, συνεκτιμώντας καταστάσεις ταυτόχρονης έλλειψης, κατά τον καθορισμό των προς προμήθεια ποσοτήτων που θα διατεθούν μέσω δημοπρασιών ισχύος.
- (144) Όσον αφορά τις παραδοχές για τις εξαγωγές, η NRAA εκτιμά τις εξαγωγές σε 0 MW για τα έτη που καλύπτονται από την παρέκκλιση. Η παραδοχή αυτή επηρεάζει τα έσοδα που παράγονται από τις εξαγωγές και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να επηρεάσει τις αποφάσεις παροπλισμού. Οι παραδοχές της NRAA για τις εξαγωγές δεν τεκμηριώνονται επαρκώς βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή αποτελεσμάτων μοντελοποίησης, ούτε στη NRAA ούτε στην έκθεση που αναφέρεται στην ενότητα 3.2.4. Ως εκ τούτου, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που πρόκειται να εξαχθεί από την Πολωνία στο μέλλον θα πρέπει να εκτιμηθεί βάσει διαδικασίας μοντελοποίησης και με τη χρήση εύλογων παραδοχών, όπως το σύνολο δεδομένων που είναι διαθέσιμο στο πλαίσιο της ERAA.
- (145) Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, η ποσότητα ισχύος που απαιτείται για την τήρηση του προτύπου αξιοπιστίας πρέπει να υπολογιστεί εκ νέου βάσει επικαιροποιημένης NRAA. Ειδικότερα, η NRAA πρέπει:
- α) να εκτιμήσει την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που θα εξαχθεί στο μέλλον από την Πολωνία βάσει του αποτελέσματος διαδικασίας μοντελοποίησης και με τη χρήση εύλογων παραδοχών· και
 - β) να εκτιμήσει την πιθανότητα απόσυρσης, διακοπής λειτουργίας και κατασκευής νέων επενδύσεων παραγωγής με βάση τα εκτιμώμενα έσοδα και τις εκτιμώμενες δαπάνες για περίοδο 10 ετών και όχι ενός μεμονωμένου έτους· και
 - γ) να δικαιολογήσει τις παραδοχές σχετικά με τα πρότυπα συντήρησης με βάση τα πραγματικά προγράμματα συντήρησης και να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο τα εν λόγω πρότυπα σχετίζονται με τις εκτιμήσεις της NRAA, προκειμένου να αποδείξει ότι αποτελούν εθνική ιδιαιτερότητα των πολωνικών μονάδων παραγωγής.

5.3.2.2. Η ποσότητα ισχύος δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας

- (146) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 27, συμπληρωματικές δημοπρασίες για ένα δεδομένο έτος παράδοσης θα διοργανώνονται όταν η ανάγκη για πρόσθετη ισχύ δικαιολογείται βάσει των αποτελεσμάτων της NRAA και μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- έχουν ολοκληρωθεί οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής (κύρια και πρόσθετες δημοπρασίες) για τη συγκεκριμένη περίοδο παράδοσης· και
 - οι δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής (κύρια και πρόσθετες δημοπρασίες) δεν κατάφεραν να εξασφαλίσουν ποσότητα ισχύος επαρκή για την εκπλήρωση του προτύπου αξιοπιστίας για μια δεδομένη περίοδο παράδοσης, με αποτέλεσμα να μην αντιμετωπιστεί το πρόβλημα επάρκειας πόρων που προσδιορίστηκε βάσει του άρθρου 20 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (147) Βάσει της NRAA, η Πολωνία παραθέτει στον Πίνακα 1 ανωτέρω τις συνολικές υποχρεώσεις ισχύος που απαιτούνται για την τήρηση του προτύπου αξιοπιστίας κατά τα έτη που καλύπτονται από την παρέκκλιση (2025-2028). Η Πολωνία διαθέτει ήδη συμβολαιοποιημένη ισχύ μέσω των κύριων δημοπρασιών για τα έτη παράδοσης 2025 έως 2028 και μέσω των πρόσθετων δημοπρασιών για τα έτη παράδοσης 2025 και 2026. Οι πρόσθετες δημοπρασίες για τα έτη παράδοσης 2027 και 2028 δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη, δεδομένου ότι οι εν λόγω δημοπρασίες διεξάγονται κατά το έτος που προηγείται της περιόδου παράδοσης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 12). Όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, η συμβολαιοποιημένη ισχύς στο πλαίσιο αυτών των δημοπρασιών δεν επαρκεί για την εκπλήρωση των συνολικών υποχρεώσεων απαιτούμενης ισχύος.
- (148) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούνται η διαδικαστική απαίτηση του άρθρου 64 παράγραφος 2γ στοιχείο β) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, δεδομένου ότι η Πολωνία επιβεβαίωσε ότι συμπληρωματικές δημοπρασίες θα διεξαχθούν μόνο μετά την ολοκλήρωση των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής και μόνο εάν, στο πλαίσιο των εν λόγω δημοπρασιών, δεν έχει εξασφαλιστεί η προμήθεια επαρκούς ισχύος για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας που προσδιορίστηκε από την NRAA για την περίοδο παράδοσης που καλύπτεται από τις εν λόγω διαδικασίες δημοπρασίας.
- (149) Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, η NRAA θα πρέπει να επικαιροποιηθεί όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 145.

- (150) Επιπρόσθετα, η EPA της Πολωνίας πρέπει να εξακριβώσει αν η συνολική ποσότητα ισχύος προς προμήθεια στο πλαίσιο της επικαιροποιημένης NRAA είναι δικαιολογημένη και, ειδικότερα, αν αντικατοπτρίζει τις ανάγκες του συστήματος σε καταστάσεις ταυτόχρονης έλλειψης.

5.3.3. Άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχείο γ): Συμπληρωματικές δημοπρασίες

- (151) Όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 31, η Πολωνία επιβεβαίωσε ότι οι συμπληρωματικές δημοπρασίες διενεργούνται σύμφωνα με τους ίδιους όρους σχεδιασμού με εκείνους που ισχύουν για τις δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής, όπως περιγράφεται στην ενότητα 2 ανωτέρω, με εξαίρεση τα ακόλουθα στοιχεία που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 31: i) τα κριτήρια επιλεξιμότητας· ii) τη συχνότητα των δημοπρασιών· iii) τον μαθηματικό τύπο για τον προσδιορισμό της ποσότητας ισχύος προς προμήθεια· και iv) τη διάρκεια της σύμβασης.
- (152) Όσον αφορά τα χαρακτηριστικά σχεδιασμού των συμπληρωματικών δημοπρασιών που δεν αποκλίνουν από τα χαρακτηριστικά των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής, η Επιτροπή παραπέμπει στις παραμέτρους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 108 έως 116 ανωτέρω και θεωρεί ότι τα εν λόγω χαρακτηριστικά συμμορφώνονται με τις σχετικές απαιτήσεις του άρθρου 22 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, με εξαίρεση εκείνες που ορίζονται στην παράγραφο 4 στοιχείο β) του εν λόγω άρθρου.

5.3.3.1. Κριτήρια επιλεξιμότητας

- (153) Η επιλεξιμότητα για συμπληρωματικές δημοπρασίες είναι ευρύτερη από ό,τι για τις δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής, καθώς σ' αυτές μπορούν να συμμετάσχουν υφιστάμενες μονάδες που δεν τηρούν το όριο εκπομπών που ορίζεται στο άρθρο 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι αυτό αποτελεί στοιχείο της αιτούμενης παρέκκλισης και συνάδει με το άρθρο 64 παράγραφος 2β του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (154) Όσον αφορά τη διασυνοριακή συμμετοχή σε συμπληρωματικές δημοπρασίες, η Επιτροπή επισημαίνει ότι αλλοδαποί πάροχοι ισχύος επιτρέπεται να συμμετέχουν σε συμπληρωματικές δημοπρασίες ακολουθώντας την ίδια διαδικασία όπως και στις δημοπρασίες πρωτογενούς κατανομής, η οποία αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 10. Η ποσότητα που προσφέρεται σε συμπληρωματικές δημοπρασίες υπολογίζεται με αφαίρεση της ποσότητας ισχύος που έχει ήδη καταμεριστεί σε αλλοδαπούς συμμετέχοντες μέσω δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής από τη μέγιστη διαθέσιμη δυναμικότητα εισόδου για συμμετοχή αλλοδαπής δυναμικότητας, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ACER για τη διασυνοριακή συμμετοχή.
- (155) Δεδομένου ότι η μέγιστη διαθέσιμη δυναμικότητα εισόδου για συμμετοχή αλλοδαπής δυναμικότητας παρέχει εκτίμηση του βαθμού στον οποίο η αλλοδαπή δυναμικότητα μπορεί να συμβάλει στην επάρκεια της παραγωγής σε καταστάσεις καταπόνησης του συστήματος, η ίδια δυναμικότητα δεν πρέπει να κατανέμεται δύο φορές για την ίδια περίοδο παράδοσης μέσω των διαδικασιών δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής και συμπληρωματικών δημοπρασιών.
- (156) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο μαθηματικός τύπος που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της ποσότητας ισχύος που προσφέρεται για διασυνοριακή συμμετοχή σε συμπληρωματικές δημοπρασίες είναι κατάλληλος.

5.3.3.2. Συχνότητα δημοπρασιών

- (157) Όσον αφορά τις διαφορές στη συχνότητα των δημοπρασιών μεταξύ των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής και των συμπληρωματικών δημοπρασιών, η Επιτροπή παραπέμπει στο σκεπτικό που παρατίθεται στην ενότητα 5.3.2.2 και το θεωρεί κατάλληλο, δεδομένου ότι οι συμπληρωματικές δημοπρασίες θα διεξάγονται μόνο μετά την ολοκλήρωση των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής και μόνο εάν οι εν λόγω δημοπρασίες δεν έχουν εξασφαλίσει επαρκή ισχύ για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας που προσδιορίστηκε από την NRAA για την περίοδο παράδοσης που καλύπτεται από τις εν λόγω δημοπρασίες.

5.3.3.3. Διάρκεια της σύμβασης και της περιόδου παράδοσης

- (158) Το άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχείο γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια προβλέπει ότι η δυναμικότητα που εκπέμπει περισσότερο από το όριο εκπομπών μπορεί να δεσμεύεται ή να λαμβάνει πληρωμές ή δεσμεύσεις για μελλοντικές πληρωμές για περίοδο που δεν υπερβαίνει το ένα έτος και για περίοδο παράδοσης που δεν υπερβαίνει τη διάρκεια της παρέκκλισης.
- (159) Μονάδες παραγωγής που δεν τηρούν το όριο εκπομπών θα έχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις διάρκειας που δεν υπερβαίνει το ένα έτος (βλέπε αιτιολογική σκέψη 28). Θα μπορούν να συνάψουν σύμβαση διάρκειας έξι μηνών (δεύτερο εξάμηνο του 2025) ή ενός έτους (2026, 2027 ή 2028) μέσω των συμπληρωματικών δημοπρασιών.

- (160) Οι ετήσιες συμβάσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν τη διάρκεια της αιτούμενης παρέκκλισης, η ισχύς της οποίας λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2028. Ως εκ τούτου, πληρωμές ισχύος θα δεσμεύονται μόνο έως το τέλος του 2028 το αργότερο (βλέπε αιτιολογική σκέψη 37).
- (161) Επομένως, η διάρκεια της σύμβασης και η διάρκεια της περιόδου παράδοσης συνάδουν με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχείο γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

5.3.3.4. Απαιτούμενη ποσότητα ισχύος για την επίλυση του προβλήματος επάρκειας

- (162) Το άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχείο γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια απαιτεί την προμήθεια ισχύος μέσω διαδικασίας πρόσθετης δημοπρασίας μόνο για την ποσότητα ισχύος που απαιτείται για την επίλυση του προβλήματος επάρκειας που αναφέρεται στο στοιχείο β) της ίδιας παραγράφου.
- (163) Η Πολωνία επιβεβαίωσε ότι, εάν τα αποτελέσματα της NRAA καταδείξουν την ανάγκη για συμπληρωματικές δημοπρασίες, οι εν λόγω δημοπρασίες θα περιορίζονται στην προμήθεια της ποσότητας ισχύος που απαιτείται για την τήρηση του προτύπου αξιοπιστίας, σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στην αιτιολογική σκέψη 35 ανωτέρω ⁽³¹⁾.
- (164) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούνται η διαδικαστική απαίτηση του άρθρου 64 παράγραφος 2γ στοιχείο γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, δεδομένου ότι ο τύπος που ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 35 διασφαλίζει ότι οι συμπληρωματικές δημοπρασίες διεξάγονται με σκοπό τη σύναψη συμβάσεων μόνο για την ποσότητα ισχύος που απαιτείται για την αντιμετώπιση του προβλήματος επάρκειας.
- (165) Ωστόσο, η NRAA θα πρέπει να επικαιροποιηθεί, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 145, και να επανεξεταστεί από την ΕΡΑ, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 150.

5.4. Αξιολόγηση της έκθεσης που συνοδεύει το αίτημα παρέκκλισης, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της αιτούμενης παρέκκλισης όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

- (166) Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2γ, «[η] Επιτροπή αξιολογεί τον αντίκτυπο του αιτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2β όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει την παρέκκλιση μετά την αξιολόγηση της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2δ».
- (167) Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2δ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, το αίτημα παρέκκλισης πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση του κράτους μέλους η οποία πρέπει να περιλαμβάνει:
- α) εκτίμηση των επιπτώσεων της παρέκκλισης όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στη μετάβαση προς την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, την αυξημένη ευελιξία, την αποθήκευση ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση και την απόκριση ζήτησης·
 - β) σχέδιο με ορόσημα για τη μετάβαση από τη συμμετοχή της δυναμικότητας παραγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 2β σε μηχανισμούς ισχύος έως την ημερομηνία λήξης της παρέκκλισης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίου για την προμήθεια της αναγκαίας δυναμικότητας αντικατάστασης σύμφωνα με την ενδεικτική εθνική πορεία για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αξιολόγησης των επενδυτικών φραγμών που προκαλούν την έλλειψη επαρκών προσφορών στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών που αναφέρεται στην παράγραφο 2γ στοιχείο α).
- (168) Η Πολωνία υπέβαλε έκθεση που περιέχει όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στο άρθρο 64 παράγραφος 2δ. Συγκεκριμένα, η Πολωνία υπέβαλε:
- εκτίμηση των επιπτώσεων της παρέκκλισης στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 56 έως 61)·
 - εκτίμηση των επιπτώσεων στην ενεργειακή μετάβαση (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 62 έως 66)·
 - αξιολόγηση των επενδυτικών φραγμών βάσει ερευνών που διενεργήθηκαν από το υπουργείο και την ΕΡΑ (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 67 έως 71)· και
 - σχέδιο μετάβασης από τη συμμετοχή δυναμικότητας που δεν τηρεί το όριο εκπομπών στον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 72 έως 85).

⁽³¹⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 36 ανωτέρω για την εκτίμηση της ΕΙΔ για τις συμπληρωματικές δημοπρασίες για τα έτη παράδοσης 2025 έως 2028.

- (169) Στην έκθεση, κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων της παρέκκλισης στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η Πολωνία συγκρίνει τα δύο σενάρια που παρουσιάζονται στην NRAA: το σενάριο στο οποίο δυναμικότητα που δεν τηρεί το όριο εκπομπών καλύπτεται από την αιτούμενη παρέκκλιση και το σενάριο στο οποίο δεν εφαρμόζεται η αιτούμενη παρέκκλιση.
- (170) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι υψηλότερες στο σενάριο στο οποίο εφαρμόζεται η αιτούμενη παρέκκλιση, καθώς το σενάριο αυτό συνεπάγεται μεγαλύτερη χρήση παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα στο σύστημα. Ωστόσο, η αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου είναι μέτρια (βλέπε αιτιολογική σκέψη 59). Επίσης, η παρέκκλιση θα ισχύει μόνο για περιορισμένο αριθμό ετών (2025-2028) και θα επιτρέπει μόνο την προμήθεια της ποσότητας ισχύος που απαιτείται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων επάρκειας που προσδιορίζονται στην NRAA, η οποία θα πρέπει να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 145 και 150. Εάν η τροποποιημένη NRAA συνεχίσει να υποδεικνύει πρόβλημα επάρκειας που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσω των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής, η Πολωνία δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώσει το πρότυπο αξιοπιστίας χωρίς την παρέκκλιση.
- (171) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι, για τους λόγους που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 59, 74 και 81 ανωτέρω, είναι απίθανο να εισέλθει στην αγορά νέα δυναμικότητα με δυνατότητα μεταφοράς ενέργειας χωρίς δημόσια στήριξη κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρέκκλιση. Μετά τη λήξη ισχύος της παρέκκλισης, οι δυναμικότητες που εκπέμπουν πάνω από το όριο εκπομπών δεν θα είναι πλέον επιλέξιμες για συμμετοχή στην αγορά ισχύος.
- (172) Η Πολωνία αναμένει ότι περιορισμένος μόνο αριθμός αυτών των δυναμικοτήτων θα είναι κερδοφόρος στην αγορά ενέργειας, δεδομένης της έλλειψης οικονομικών κινήτρων, του υψηλού κόστους συντήρησης και λειτουργίας, καθώς και του χαμηλού αριθμού ωρών λειτουργίας και των αντίστοιχων χαμηλών εσόδων. Αυτό είναι πιθανό να έχει ως αποτέλεσμα τον παροπλισμό των εν λόγω μονάδων μετά τη λήξη ισχύος της παρέκκλισης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 73 ανωτέρω). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το προβλεπόμενο μειωμένο μερίδιο της παραγωγής με καύση άνθρακα αναμένεται να παρέχει κίνητρα για ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για την αντικατάσταση της δυναμικότητας παραγωγής με καύση άνθρακα. Ως εκ τούτου, η παρέκκλιση θα διασφαλίσει ότι οι εν λόγω επενδύσεις μπορούν να σχεδιαστούν σωστά ώστε να διευκολυνθεί η ομαλή μετάβαση προς ένα σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλότερης έντασης άνθρακα μεσοπρόθεσμα, μετριάζοντας παράλληλα τους κινδύνους για την ενεργειακή ασφάλεια.
- (173) Επιπρόσθετα, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, για την περίοδο που καλύπτεται από την αιτούμενη παρέκκλιση, η Πολωνία έχει ήδη προμηθευτεί ή σχεδιάζει να προμηθευτεί, μέσω του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος και άλλων καθεστώτων στήριξης, δυναμικότητα χαμηλότερων εκπομπών (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 76 και 78). Τα αποτελέσματα των δημοπρασιών πρωτογενούς κατανομής, ιδίως των πιο πρόσφατων (βλέπε αιτιολογική σκέψη 78) δείχνουν ότι η δυναμικότητα που τηρεί το όριο εκπομπών ήταν επιτυχής στις δημοπρασίες ισχύος.
- (174) Όσον αφορά τις κανονιστικές μεταρρυθμίσεις για την προώθηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την αντικατάσταση της ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα, η Πολωνία θα συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο οικείο σχέδιο εφαρμογής. Επίσης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Πολωνία έχει προτείνει πρόσθετα ρυθμιστικά μέτρα με χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, όπως την άρση των περιορισμών στην ανάπτυξη της χερσαίας αιολικής ενέργειας, την επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης και τη βελτίωση της διαδικασίας σύνδεσης με το δίκτυο. Τα μέτρα αυτά θα δημιουργήσουν ευνοϊκότερες συνθήκες στην αγορά για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην απόκριση ζήτησης, στην αποθήκευση, στην παραγωγή με χρήση αερίου, στη δυναμικότητα μεταφοράς και διασύνδεσης (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 82 έως 85).

6. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ

- (175) Το άρθρο 64 παράγραφος 2γ τελευταίο εδάφιο του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια ορίζει ότι η παρέκκλιση μπορεί να εφαρμοστεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5.3 ανωτέρω καθ' όλη τη διάρκεια της παρέκκλισης.
- (176) Σκοπός της απαίτησης αυτής είναι να διασφαλιστεί ότι, εάν η παρέκκλιση χορηγηθεί για τρία έτη, οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχεία α) έως γ) δεν πληρούνται μόνο κατά τον χρόνο χορήγησης της παρέκκλισης, αλλά έως το τέλος της τριετούς περιόδου.
- (177) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 2, η Πολωνία ζήτησε παρέκκλιση από την απαίτηση που καθορίζεται στο άρθρο 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια από την 1η Ιουλίου 2025 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.

- (178) Η Επιτροπή παραπέμπει στην αξιολόγηση της ενότητας 5.3 ανωτέρω και θεωρεί ότι οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχεία α) έως γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια πληρούνται για το έτος παράδοσης 2025. Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Πολωνία διεξήγαγε την πρώτη συμπληρωματική δημοπρασία τον Μάιο του 2025, πριν από την έκδοση της παρούσας απόφασης. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η πρώτη συμπληρωματική δημοπρασία πραγματοποιήθηκε υπό την προϋπόθεση ότι τα τελικά αποτελέσματα της δημοπρασίας θα ανακοινωθούν μόνο μετά την έκδοση της παρούσας απόφασης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 30).
- (179) Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η Πολωνία έχει θεσπίσει διασφαλίσεις για να κατοχυρώσει ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις θα πληρούνται και για τα επόμενα έτη παράδοσης (βλέπε, π.χ., αιτιολογικές σκέψεις 27, 31 και 34). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, εάν χρειαστεί, η Πολωνία θα πραγματοποιήσει συμπληρωματικές δημοπρασίες για τις ακόλουθες περιόδους παράδοσης: το δεύτερο εξάμηνο του 2025 (εξαμηνιαία σύμβαση) και τα έτη παράδοσης 2026, 2027 και 2028 (ετήσιες συμβάσεις).
- (180) Η Πολωνία θα πρέπει να ενημερώσει την Επιτροπή για τυχόν αλλαγές που πραγματοποιεί στις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 64 παράγραφος 2γ στοιχεία α) έως γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρέκκλιση.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (181) Με βάση τα ανωτέρω, χορηγείται στην Πολωνία παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2β του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, υπό τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Χορηγείται στη Δημοκρατία της Πολωνίας παρέκκλιση από το άρθρο 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 όσον αφορά το όριο εκπομπών για τον υφιστάμενο μηχανισμό ισχύος που εγκρίθηκε από την Επιτροπή πριν από τις 4 Ιουλίου 2019, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Η Πολωνία τροποποιεί την NRAA ώστε να ληφθούν υπόψη τα ζητήματα που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 145 ανωτέρω. Ειδικότερα η NRAA πρέπει:
- i) να εκτιμήσει την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που θα εξαχθεί στο μέλλον από την Πολωνία βάσει του αποτελέσματος μιας διαδικασίας μοντελοποίησης και με τη χρήση εύλογων παραδοχών· και
 - ii) να εκτιμήσει την πιθανότητα απόσυρσης, διακοπής λειτουργίας και κατασκευής νέων επενδύσεων παραγωγής με βάση τα εκτιμώμενα έσοδα και τις εκτιμώμενες δαπάνες για περίοδο 10 ετών και όχι για ένα μεμονωμένο έτος· και
 - iii) να δικαιολογήσει τις παραδοχές σχετικά με τα πρότυπα συντήρησης με βάση τα πραγματικά προγράμματα συντήρησης και να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο τα εν λόγω πρότυπα σχετίζονται με τις εκτιμήσεις της NRAA, προκειμένου να αποδείξει ότι αποτελούν εθνική ιδιαιτερότητα των πολωνικών μονάδων παραγωγής.
- β) Η ΕΡΑ της Πολωνίας εξακριβώνει αν η συνολική ποσότητα ισχύος προς προμήθεια στο πλαίσιο της επικαιροποιημένης NRAA είναι δικαιολογημένη και, ειδικότερα, αν αντικατοπτρίζει τις ανάγκες του συστήματος σε καταστάσεις ταυτόχρονης έλλειψης.

Άρθρο 2

Η Δημοκρατία της Πολωνίας μπορεί να επιτρέψει, κατ' εξαίρεση, σε δυναμικότητα παραγωγής που ξεκίνησε εμπορική παραγωγή πριν από τις 4 Ιουλίου 2019 και εκπέμπει πάνω από 550 g CO₂ ορυκτής προέλευσης ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας να δεσμεύεται ή να λαμβάνει πληρωμές ή δεσμεύσεις για μελλοντικές πληρωμές μετά την 1η Ιουλίου 2025 μέσω συμπληρωματικών δημοπρασιών στο πλαίσιο του υφιστάμενου μηχανισμού ισχύος που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή πριν από τις 4 Ιουλίου 2019.

Άρθρο 3

Η παρέκκλιση που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 1 εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 64 παράγραφος 2γ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 καθ' όλη τη διάρκεια της παρέκκλισης.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας.

Βρυξέλλες, 11 Αυγούστου 2025.

Για την Επιτροπή
Dan JØRGENSEN
Μέλος της Επιτροπής
